

CAMPANET

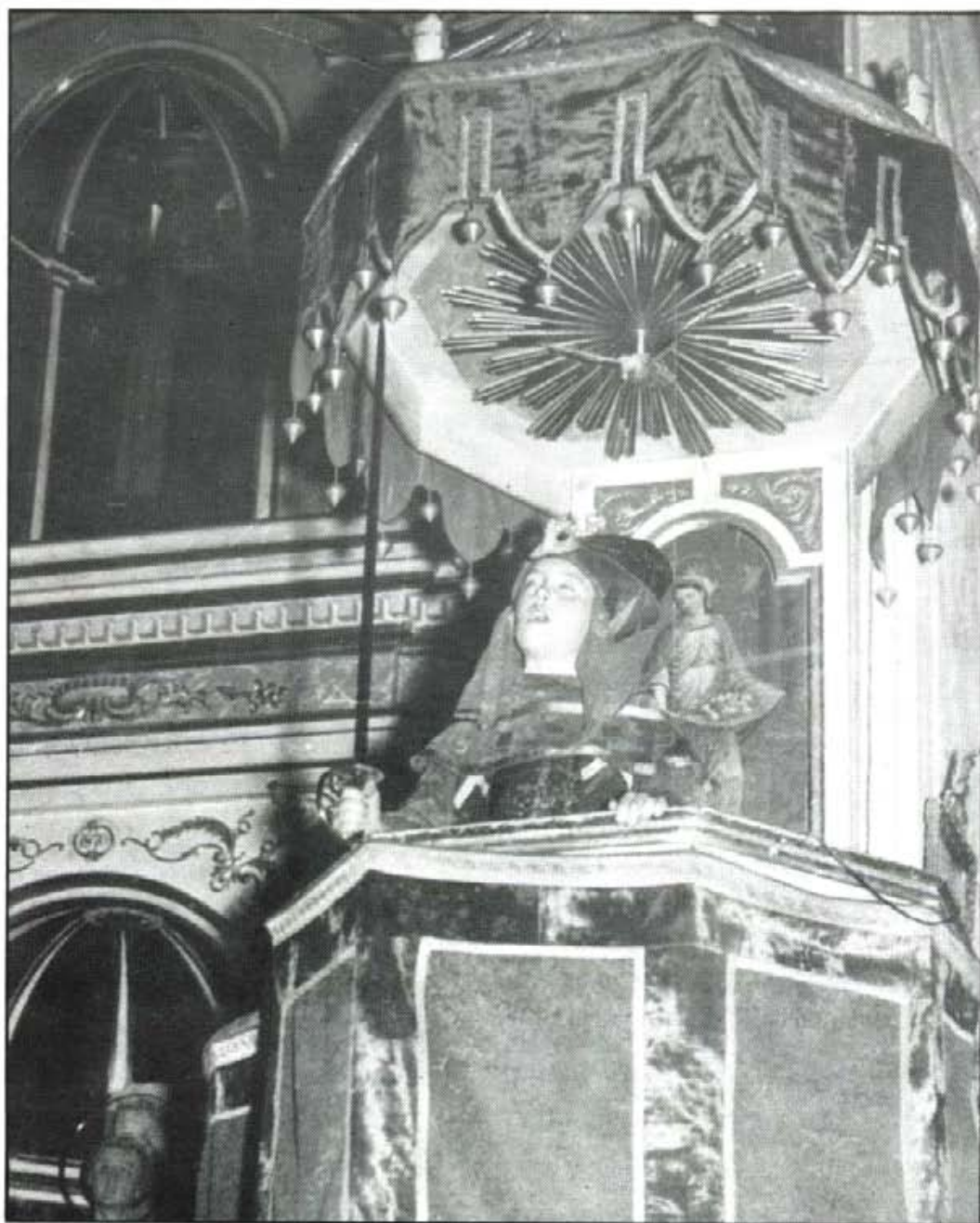
PREMSO
ORDRE

publicació de l'O.C.B.

Novembre-Desembre. Núm. 59

Any X

1991

Antoni Campomar «des Saldos» 1958. Trona de l'esglèsia de Campanet.

B
O
N

N
A
D
A
L

CAMPANET

Revista Bimestral

Edita:
Obra Cultural Balear
Delegació de Campanet

Coordinador:
Jaume Morell Pons

Equip de Redacció:

Bartomeu J. Barceló
Antònia Bennàsser
Francisca Bisquerra
Joan Buades
Damià Ferrà-Ponç
Rafel Gelabert
Maria Antònia Juan
Bartomeu Martorell
Jaume Ordines
Damià Pons
Rafel Pons
Gabriel Reinés
Pere Antoni Reinés
Martina Serra
Catalina Valriu
Catalina Vilanova
Miquel Vives

Fotografia:
Pere March
Damià Pons
Sebastià Reinés
Arxiu Rev. Campanet

Dibuixos:
Joan Martorell
Rafel Pons
Antoni Ripoll

Portada:
Jaume Morell

Impressió:
Informacions Llevant

Dipòsit Legal:
P.M. 659/1982

Domicili:
Petxino, 42
Tfn.: 51 68 54

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Preu: 175 pessetes.

SUMARI

Editorial	3
Noticiari	4
Les notícies de l'any	6
Església. Nadal, aniversari o misteri?	7
Nadal	8
Els reis són il·lusió	10
L'amo en Llorenç «d'es Club»	12
Entrevista: Antònia Campins	13
La sibil·la	14
Textos nadalencs	18
Per a Nadal, mengem plegats	19
Als nins de Campanet. Conte des porcellet	20
Remembrança	24
De jove a jove. Elionor Socias «Nora»	27
Els campaneters viatgen	28
Ràdio Picornell. El BEC informa	29
Esports	30
Agenda de la vila	31
Plataforma cívica per l'Autogovern	31
Fotografia Retrospectiva	32

ADOMAR

ALTA FIDELITAT DIGITAL

JOAN MARTORELL MARTORELL
Carrer Petxino, 9 - 1º. - Tel. 51 63 62

CAMPANET

ESPECIALITAT EN MUNTATGES D'EQUIPS DE MÚSICA D'ALTA FIDELITAT DIGITAL PER: CAFÈS, PUBS, VIVENDES I COTXES DES D'UN SIMPLE ALTAVEU A L'EQUIP MÉS COMPLET DE MÚSICA. LECTORS DE COMPACT DISC, PLETINES, EQUALITZADORS, PREVIS, MESCLADORS, ETAPES DE POTÈNCIA, ALTAVEUS DE DUES I TRES VIES, BAIXOS I SUB-BAIXOS

Tot Gust

San Miquel, 79 - Tel. 51 64 49

CAMPANET

la tenda de moda

EDITORIAL

Les festes de Nadal sempre són l'excusa per felicitar els coneguts, reunir la família al voltant de la taula i desitjar pau i prosperitat a tothom. Pareix que la gent decideix que són els moments adequats per mostrar els bons sentiments, la tendresa i l'amor, per fer de bones persones, agradables i amatents.

La llàstima és que un cop passades les festes tornam als costums de sempre: l'agressivitat, la competència, l'enveja, l'afany d'acumular doblers. Ha estat com una treva, un parèntesi en la nostra vida de cada dia. O ni tan sols això, perquè el Nadal d'avui en dia ve representat pels grans magatzems, per les compres exagerades i els regals. Poc a poc es va esmicolant el Nadal entranyable, fet d'il·lusió i alegria, i és substituït per la publicitat i el consum.

Potser als pobles encara conservam aquest esperit de Nadal. Mirem de conservar-lo per molts d'anys i intentem que aquesta bona disposició que tenim durant aquestes festes s'estengui a la resta de l'any. Ens farà falta perquè ens espera un any que sembla decisiu per a la història del món: la creació política d'Europa, l'esfondrament de l'URSS i la recuperació política d'algunes nacions oprimides (Letònia, Ucraïna, Croàcia, etc.) ens fan preveure un 1992 molt mogut.

Per això, desitjam que aquest nou any tan decisiu sigui favorable a tots vosaltres, amics lectors, al nostre poble i al món sencer. Molts d'anys!

Cantó d'es Càrritx, 18

Tel. 51 63 34

Noticiari

SUBVENCIONS MUNICIPALS A LES ENTITATS

L'Ajuntament ha dedicat 1.000.000 pts a subvencionar les diverses entitats culturals i esportives del poble. La proposta, presentada pel batle en una comissió de govern, fixava les següents subvencions:

Futbol.....	225.000 pts.
Bàsquet.....	125.000 pts.
Societat de Caçadors.....	40.000 pts.
Revista Campanet.....	75.000 pts.
Escola de Ball de Bot.....	75.000 pts.
Revetla Campanetera.....	75.000 pts.
Ràdio Picornell.....	100.000 pts.
BEC.....	40.000 pts.
Coral Sant Miquel.....	75.000 pts.
Associació de la 3a Edat.....	125.000 pts.
APA de les Monges.....	45.000 pts.

El batle va explicar que es concedien unes subvencions més elevades als equips de futbol com a compensació de la pèrdua dels drets d'exploració del bar; al bàsquet perquè enguany juguen a 3a divisió i les despeses són superiors, i a Ràdio Picornell perquè havia presentat un pressupost per al millorament de les instal·lacions.

La comissió va arprovar aquestes subvencions, amb una condició plantejada pel representant del PP, en Jaume Pol, que va demanar que es comprovàs que el BEC no és un partit polític.

NOU PRESIDENT DEL PATRONAT MUNICIPAL DE MÚSICA

La qüestió del nomenament d'un nou president del Patronat Municipal de Música havia quedat damunt la taula al Ple anterior perquè li pertocava a la Comissió de Cultura fer la proposta per al càrrec. Al Ple del mes de novembre es va nomenar en Miquel Vives (PSM) com a president del Patronat en substitució d'Antoni Reinés (PSOE) que havia dimisit d'aquest càrrec després de la ruptura del pacte PSM-PSOE. Els regidors del PP es varen abstenir en la votació.

L'AJUNTAMENT DEMANA UN PRÉSTEC DE 10 MILIONS AL BANC DE CRÈDIT LOCAL

En aquest mateix Ple de novembre, es va acordar —amb els vots a favor del PSM i el PSOE i els vots en contra del PP— demanar un préstec de 10.000.000 pts. al Banc de Crèdit Local per pagar la casa del carrer Llorenç Ribet (veinat del Club de la Tercera Edat). El cost total

de la casa és de 17.000.000 pts. i a finals de gener s'han de pagar 10 milions i fer l'escriptura pública.

Per finançar aquesta compra es tenien en compte els 10 milions que havia de pagar l'Ajuntament de Búger per connectar les seves aigües residuals a la depuradora de Campanet. Però el nou impost per a la depuració d'aigües del Govern Balear, que entrarà en vigor el mes de gener, ha fet que la qüestió d'aquesta connexió quedi bastant indefinida. En aquests moments es fan negociacions amb l'Institut Balear de Sanejament per veure com es resoldrà el tema de la connexió.

A l'hora de votar la proposta, els regidors del PP varen justificar el seu vot en contra perquè no estaven conformes amb l'adquisició de la casa ni amb el fet que l'Ajuntament de Búger adquireixi la tercera part de la titularitat de la depuradora.

ADHESIÓ A LA PLATAFORMA CÍVICA PER L'AUTOGOVERN

Amb quatre vots a favor del PSM, cinc abstencions del PP i dos vots en contra del PSOE, l'Ajuntament va decidir donar suport a les peticions del manifest «Volem comandar a ca nostra», enviat per la Plataforma Cívica per l'Autogovern.

El PSM va argumentar que les aspiracions de la Plataforma Cívica d'aconseguir un major autogovern per a les Balears connecten amb les seves aspiracions i amb la seva ideologia. El PSOE es va remetre a les argumentacions que ja va donar en el debat sobre la moció d'autodeterminació i el PP va manifestar que, encara que hi ha punts del manifest que assumeixen, no s'hi volien adherir per no perjudicar la negociació del pacte autonòmic entre les Comunitats Autònomes i l'Estat.

PLA D'OBRES I SERVEIS DEL 1992

Perquè siguin incloses al Pla d'obres i serveis de l'any que ve, l'Ajuntament va decidir per unanimitat sol·licitar al Consell Insular col·laboració per a dues obres: l'asfalt de diversos carrers del poble, amb un pressupost de 14.751.947 pts., i l'ampliació de l'enllumenat públic, amb un cost de 4.398.117 pts. L'Ajuntament hi posaria un 25% i es demana al Consell Insular una aportació del 75%.

ELS PREUS DE LA RECOLLIDA DE FEMS PUJARAN

Dia 28 de novembre, l'Ajuntament va celebrar un ple

extraordinari per aprovar l'adjudicació del servei de recollida de fems, que s'ha contractat a través de la Mancomunitat del Raiguer amb l'empresa Alarcón. El contacte anterior era amb l'empresa REBALIM.

El nou servei és un cost per a l'any 1992 de 8.020.384 pts., i suposa pràcticament el doble del cost del servei anterior. Per fer front a aquest augment, l'Ajuntament va acordar, amb els vots a favor de tots els grups polítics, pujar el preu de la recollida de fems en un 87'65%. Els increments per grups són els següents:

	Preus actuals (per trimestre)	Preus nous (per trimestre)
Vivendes	1.516 pts.	2.845 pts.
Negocis petits	2.577 pts.	4.836 pts.
Negocis mitjans	3.032 pts.	5.689 pts.
Negocis grossos	5.509 pts.	10.338 pts.

El nou servei de recollida es farà també tres dies per setmana i inclourà la neteja de les places del poble un pic per setmana, la instal·lació de dos contenidors per al vidre i de barques per a la xatarra, la recollida a domicili de xatarra cada tres mesos i la neteja de l'escola pública.

CONCERT DE SANTA CECÍLIA

Les entitats musicals del poble celebraren amb tots els honors la festivitat de la seva patrona el passat 30 de novembre. A l'església, després d'una missa solemne al llarg de la qual el Cor Parroquial va omplir el temple d'hermoses composicions religioses, la Coral Sant Miquel va interpretar la bellíssima *Muntanyes del Canigó* de N. Puig i el *Copeo Matancer* de Baltasar Bibiloni.

La Unió Musical va oferir l'*Opera flamenca* de L. Araque, *Little suite for band* de C. Grundman, *Granada* d'A. Lara i *American Patrol* de F.W. Meachan.

Per acabar el concert, la banda i la coral interpretaren conjuntament l'*Himne a Campamet* i l'*Himne de Mallorca, La Balanguera*.

Al concert hi assistiren unes tres-centes persones. Els seus aplaudiments demostraren que n'havien quedat plenament complaguts, del concert.

Però, malgrat que el públic fos nombrós, creim que hi va haver un sector de la població, la gent compresa entre els vint i els quaranta anys, que hi va assistir en poca quantitat. Convendria pensar que si volem tenir l'orgull de sentir-nos campaneters perquè el nostre és un poble actiu i amb moltes iniciatives, l'assistència als actes culturals que s'organitzen es converteix en una col·laboració individual important i necessària.

EXPOSICIÓ DE PERE ALCINA

Del 30 de novembre al 15 de desembre, a la sala d'exposicions de «La Caixa», ha mostrat els seus quadres el pintor pollencí Pere Alcina. La temàtica estava centrada

en els paisatges de la Cala de Sant Vicenç. Hi predominaven les marines, i molt especialment les representacions del majestuós Cavall Bernat.

Les obres, amb claríssimes reminiscències de la pintura de Dionís Bennàsser, s'inscriuen en la tradició del paisatgisme mallorquí convencional.

EL METGE BARTOMEU BELTRAN GUANYA UN ALTRE PREMI

El campaneter Bartomeu Beltran Pons, dedicat des de fa uns deu anys a la divulgació periodística de la temàtica de la salut, ha estat guardonat recentment amb el premi «Mèdic Humanista de l'Any» que concedeix la revista «El Médico». Abans ja n'havia aconseguit d'altres: la medalla de la Creu Roja, el premi a la millor labor en el camp de la informació sanitària atorgat per l'Organització Mèdica Col·legial (1987), el concedit per la Societat Espanyola de Metges Escriptors (1987) i el premi «Ondas» (1990) pel seu programa «La Salut es lo que importa» que des de fa deu anys s'emet per Antena 3.

A més, cal recordar que cada dematí, a les 9'45, dins el magazine d'Antena 3. «Tan Contentos», fa el programa «La Salut».

EL BARCELONISME DEL BAR «ES CLUB»

El C.F. Barcelona freqüentment defrauda els seus seguidors. Però, encara que al darrer moment sempre costa molta pena que arribin les victòries, el barcelonisme existeix. El C.F. Barcelona des de sempre ha tingut molts de seguidors al nostre poble. Enguany el bas «Es club» ha editat un calendariet per a l'any 1992 que reproduïx un ninot amb la camiseta del Barça i, a més, la bandera i la lletra de l'himne de l'entitat. Ha estat una idea molt bona i és ben segur que «la gent blau-grana» del nostre poble l'agrairà.

LES NOTÍCIES DE L'ANY

UNA CONCESSIÓ POLÈMICA

L'adjudicació definitiva dels bars de la Tercera Edat i de la piscina Municipal en el ple municipal del mes de febrer va provocar una forta polèmica entre la majoria municipal i el PP. Aquest grup es va oposar a l'adjudicació perquè s'havien canviat algunes condicions i va atacar durament l'ajuntament amb un escrit repartit per tot el poble, que va ser contestat per la majoria municipal. Encara hi va haver dos escrits més, un per cada banda

ES VA POSAR EN MARXA EL MENJADOR DE LA TERCERA EDAT

Dia 3 d'abril, el president de la Comunitat Autònoma i el batle de Campanet varen inaugurar el menjador de la tercera edat. El batle va aprofitar l'ocasió per anunciar la compra de la casa de veïnat per ampliar al seu moment la capacitat d'aquest servei.

RESTAURACIÓ DEL POU D'EN GATELL I DEL RETAULE DE ROSER

El 1991 ha estat un any molt positiu pel que fa a la recuperació del nostre patrimoni històric. Dia 19 de maig es va fer l'acte d'inauguració de la reforma del pou d'en Gatell. La reforma havia estat patrocinada per la Fundació Joan Amengual i Pericàs i l'Ajuntament. A l'acte es va presentar el llibre titulat «El Pou d'en Gatell», de la col·lecció municipal «Pla de Tel».

Per altra part, el dia de Sant Miquel es va inaugurar la restauració del retaule del Roser, duita a terme per dues restauradores catalanes —Carme i Dolors—, patrocinada també per la Fundació Joan Amengual i per la parròquia. A l'acte hi va assistir el bisbe de Mallorca.

ELECCIONS MUNICIPALS I AUTONÒMIQUES

Les eleccions municipals i autonòmiques del 26 de maig varen tenir un índex de participació molt alt: un 88'1%. A les municipals, el PP va aconseguir 694 vots i 5 regidors, el PSM 580 vots i 4 regidors, i el PSOE 273 vots i 2 regidors. Després d'unes negociacions molt dures entre el PSM i el PSOE, en Francesc Aguiló fou elegit batle.

NOU RECTOR

Pel juny, en Toni Guillem Gómez fou destinat com a rector a la parròquia de Campanet. Ens deia, quan redactàvem la notícia, que se sentia molt ben acollit pel poble de Campanet i que volia que la gent li digués les coses obertament.

EL PRESIDENT DE LA TERCERA EDAT VA DIMITIR

Pere-Antoni Reinés va dimitir, a mitjan juny, del seu càrrec de president de l'Associació de la Tercera Edat. Havia estat president des de la seva fundació l'any 1986.

ES VA ESTRENAR L'HIMNE A CAMPANET

Diumenge dia 14 de juliol es va estrenar l'Himne a Campanet. La lletra és de Margalida Amengual «Company» i la música del director de la banda, Vicenç Tamarit. Per primera vegada, varen fer un concert conjunt la Coral Sant Miquel, la Coral Infantil i la Unió Musical.

UN BAR QUE TANCA I UN QUE OBRE

Dia 18 d'agost, el bar «Sa Plaça» va tancar definitivament les seves portes aquest estiu. Després de vint anys de dur el bar, en Biel «Pover» i la seva dona decidiren canviar de feina. Com a contrapartida, per les festes de Sant Victorià va obrir un bar nou, «Sa Galeria».

EL PACTE MUNICIPAL ENTRE EL PSM I EL PSOE, ROMPUT

El 13 de setembre, els regidors del PSOE, Joan Amengual i Antoni Reinés, varen comunicar als del PSM que abandonaven el pacte de govern que s'havia firmat després de les eleccions. A partir d'aquesta ruptura, el PSM ha quedat en minoria de govern. La firma del pacte ja va ser molt difícil i les tensions existents entre els dos grups es varen demostrar molt clarament al ple de dia 9 de setembre, en què el PSM va quedar sol a l'hora de votar a favor d'una moció de Ràdio 4 i d'una subvenció per als «Quaderns de Campanet».

ELECCIONS A LA TERCERA EDAT

A les eleccions per a la Junta Directiva de l'Associació de la Tercera Edat, que se celebraren dia 8 de setembre, s'hi presentaren dues candidatures. La d'en Joan Martorell «Canta» va aconseguir 187 vots i la d'en Pere Pons «Mengo» 124. Com que s'exigeix als estatuts que per guanyar han de tenir més dels dos terços, no es va poder anomenar la nova junta i en principis s'haurien de celebrar unes noves eleccions.

AGRESSIÓ A EN JOAN TORTELLA «BORD»

La nit de l'11 de setembre, un grup de joves de 15 a 16 anys varen agredir en Joan Tortella, que en va sortir amb una cadera rompuda. El batle, per aquest motiu i per altres actes vandàlics que darrerament es produïen al poble, va dictar un ban en què mostrava la seva preocupació per aquests fets. La notícia va ser recollida en primera plana pel Diari de Mallorca dos dies seguits.

ESGLÉSIA

NADAL, ANIVERSARI O MISTERI?

Molta gent creu que el 25 de desembre els cristians celebrem l'aniversari històric del Naixement de Jesús, per això serà bò de recordar que es el que celebrem.

Quan a les nostres cases muntam el betlem tradicional, posam un esment especial a col·locar bé, en el lloc més visible i central, allà on volem que es centri l'atenció dels qui l'admiraran, el MISTERI. Així l'anomanam amb una expressió ben casolana i ben exacta teològicament. La denominació popular assoleix aquí un gran significat que connecta amb el que creiem i celebrem per Nadal els cristians: l'infant Jesús agombolat per Maria i Josep, posat dins una menjadora, glorificat pels àngels, adorat pels pastors, contemplat pel bou i per l'ase astorats, enmig de tota la naturalesa que sembla rejuvenir-se i exultar de goig pel naixement en la carn, en el temps, del Déu fet home.

Aquest és el MISTERI que celebrem, que Déu, en la gràcia visible dels sacraments, cada any ens renova, ens fa present i actual, l'avui de la litúrgia cristiana, perquè la salvació, que clarejà en el Naixement del seu Fill, ens sigui ara do de renaixement i seguem fills en el Fill, esdevinguem noves criatures per la participació en Jesucrist, l'Unigenit del Pare, fet home per nosaltres.

Els qui cerquen la data històrica poden veure que en els Evangelis de la infància, Mateu i Lluc, no se'ns diu res del dia que va nèixer Jesús; ni tampoc la comunitat primitiva celebrava l'aniversari del naixement del Senyor. no els interessava valorar a Crist segons la car (2 Cor 5, 16), per bé que confessaven que el Fill de Déu havia vingut en la carn (Cfr. I Jo 4,2).

Entorn de la cova de Betlem, sembla que sorgí la primera celebració del naixement de Crist. Els cristians de Betlem veneraven una cova com a

lloc on Jesús havia nat, que fou profanada l'any 135 per l'emperador romà Adrià qui plantà en aquell lloc un bosc sagrat dedicat al culte d'Adonis.

En el cronògraf romà, calendari compost l'any 354, és on trobam la primera notícia històrica de Nadal. En el vuitè dia abans de les Calendes de gener, és a dir, el 25 de desembre, senyala «NATALIS INVICTI. Natus Christus in betlehem Iudae» que traduït vol dir «NADAL DE L'INVICTE. Crist nascut a Betlem de Judea» Nadal o naixement de l'invicte, que és el sol. Així ho entenien i celebraven els romans: Naixement del sol invicte. Els cristians afegeixen: aquest dia celebrem que Crist va nèixer a Betlem de Judea.

D'on ve aquesta coincidència de dates: naixement del sol invicte, naixement de Crist?

En el segle III s'havia estès molt a l'imperi romà el culte al sol. Els emperadors l'afavorien per tal com pretenien esser ells com una emanació del sol mai vençut, del déu invicte. En ocórrer el solstici d'hivern, quan el dia començava a allargar-se després del 21 de desembre, celebraven

que el déu sol no havia estat engolit per la fosca. Sembla que la festa del sol invicte va ser imposada per l'emperador Adrià entre els anys 270-275. Constantí era devot d'aquesta festa pagana. Fou ell qui el 321 declarà festiu el primer dia de la setmana (dia del sol i dia del Senyor) Julià l'apòstata restablí l'any 335 la festa pagana del sol.

A començaments del segle IV era, doncs, una festa ben popular, d'una expressió de goig per part dels pagans que el 25 de desembre festejaven el triúmf del sol, de la llum sobre les tenebres.

Els cristians de Roma, havien de romandre totalment al marge d'aquesta festa, de l'explosió jubilosa dels pagans? L'Església es va arriscar -aquesta és la tesi més seguida avui en dia- a substituir el motiu pagà de la festa per la celebració del naixement de Crist. Jesucrist, en efecte, és per al creient, la llum del món, segons la revelació de l'evangelista Joan, és el Sol que ve del cel, anunciant per Zacaries a Lluc (1'78): el Sol de justícia, de santedat, esvaïdor i triuñfant de tota fosca, com expliquen els sants Pares.

La festa del Nadal de Crist, que va eclipsant el natalici del déu sol, s'estén amb rapidesa per tot Occident: al final del segle IV ja l'han rebuda les esglésies del nord d'Itàlia i d'Àfrica, també les d'Hispania. L'any 385 Sant Joan Crisòtom ja testimonia la presència a Orient de la festa cristiana del 25 de desembre. Així ho fan també altres Pares orientals.

Nadal doncs no és l'aniversari del naixement de Jesús, Nadal és celebració i presència de l'Encarnació: una vegada per sempre el Fill de Déu es va fer carn, es va fer home pelegri i moridor com nosaltres. Va compartir la nostra carn i la nostra sang per esser «DÉU-AMB-NOSALTRES».

NADAL

per Miquel dels Sants Oliver

En la nit dels segles clarejà una auba esplèndida. Cada any, quan torna el dia, retorna la claror misteriosa de l'estrella d'Orient a lluir damunt les humanitats cansades. Vint centúries fa que es repeteix l'encant inefable i que els pobles cerquen els camins de Betlem i el resplendor de les Epifanies.

Una concentració miraculosa s'opera en el si de les societats: la vida ordinària es suspèn per a entrar en un corrent sentimental que brolla d'ignotes regions de la història. I l'Hòstia que s'eleva a mitja nit inunda la terra de claredats divines que cauen sobre les neus de l'hivern, com sobre les caballeres cansadíssimes dels antics patriarques. Es com un retorn a les edats primitives i a la joventut del món. Himnes infantívols s'aixequen de totes les terres i de totes les ciutats; cansats de pastoria retronen en les places d'armes i en els campaments de guerra, en les immensitats dels mars grans per on passen els vaixells de la destrucció, en el cor de les viles immenses on s'hostagen els Odis i les Fúries del mal...

Ningú es pot sostreure a la influència sedant i tranquil·litzadora de la lluna de Nadal, que aplaca les ones i les passions, tornant el mar a les calmes hivernenques i la humanitat al refugi de la família. Les il·lusions baixen a la terra per uns quants dies sonant violes i cornamuses, vessant l'essència de sos càlzers de lli i poblant l'aire de remors d'ailes invisibles. Per les dreteres i viaranys de la muntanya caminen els pastors i miren les estrelles; per les planures immenses, banyades de lluna, s'escorre la caravana dels Reis i l'ombra dels dromedaris, deixant un rastre de mirra. I allà, a la porta de Betlem, tots els dons i els fruits de la terra són oferits a l'Infant que

desclou ses divines parpelles irradiant una llum meravellosa i desconeguda sobre el destí de l'home.

¿Què hi ha, doncs, en tal festa que ningú hi queda indiferent? ¿En virtut de quin misteri pregon, que remou les arrels més íntimes i absconses de la humanitat, la poesia de Nadal toca a les portes del creient i a les de l'escèptic, arriba al vell i a l'infant, agombola al fill pròdig, crida a l'absent i reuneix en la mateixa lar, per unes hores, a tots els components de la família dispersa? ¿Per quin imperi subtil, indestructible, la humanitat hi reconeix sa pròpia festa i el prestigi del Naixement sobreviu en molts a la pèrdua de la fe i triomfa del dubte?

Mireu-lo al pobre bohemi, perdut en la nit sagrada, lluny dels seus, en terra estrangera, solitari, rondant les vies per on discorre el tropell de les famílies apressurades que tornen del temple i cerquen el fogar. Mireu-lo al pobre Rolla, sentint el dol de la

seva pròpia soledat d'esperit enmig del corrent de vida i del foc que crema en totes les llars. Mireu-lo al Doctor Faust, secat per l'escepticisme, contemplar amb ulls plorosos els murs del palau i les finestres del pobre, vessant de llum interior, de crits de joia, de veus infantines, de remors de joventut, de tebiors d'agombol i fraternitat...

Tot el seu escepticisme no basta per a mantenir-los indiferents. La seva ànima se perd en un buit desolador i fugen de si mateixos i de l'espectacle de la comunió universal dels esperits, com d'un espectacle punyent. Senten el dolor de les gran mutilacions i sofreixen el mal en la part extirpada, en la que ja no tenen, en l'entranya que el dubte va arrancar-la per a sempre. Senten l'enyorrança invencible del que ells creuen error benèfic o estat il·lusori, perquè la que presumeixen veritat no ha fet sinó desencantar-los i enfurir-los.

Tota la seva ciència del bé i del mal la donarien llavors per un racó de llar. vora el foc. en les altes ma-

La sibil·la de la Seu de Ciutat de Mallorca i els àngels que li fan companyia

sies de muntanya, en la cabana dels bovers, en la caseta dels pescadors de la cosa, allà on la vida és pura, simple, no enterbolida per ambicions satàniques i atmòsferes emmetzinades. Tota la seva impassibilitat irònica d'esperits forts claudicaria de bona gana en les taules del mercat comprant el pessebre de suro per a les fillades que no tenen, per a les descendències que no els ha donat sa vida estèril, pel fruit que no han tret dels amors infecunds i volanders... I llavors senten el vertader buit i el vertader fred de les nevades de Nadal, com si la neu de tots els cims i de tots els anys i de totes les centúries s'acaramullés en son propi esperit

sense esperances de desglaç i com si sentissin l'horror futur del refredament total del planeta; l'horror futur de la nit glaciària, corgelada la vida entre els llençols d'una total congelata.

Que hi vagi, doncs, la humanitat a ses Matines. Que d'un cap a l'altre de la terra, des de Spitsberg fins a Natal, des de Londres fins a Sidney, des de les planures fins als cims, en tots els llocs a on ha arribat el nom i la gràcia de Jesucrist, en tots els paratges a on un home respiri, s'aixequi el càntic de Nadal, divers en la forma i únic en l'essència; càntic de totes les veus, de tots els idiomes, de totes les races, de tots els instruments; càntic d'ingenuïtats supremes pel qual cada poble cerca lo més propi i humil, lo més nacional i perdurable, lo més primitiu i dolç; pastorella sublim de les nacions agermanades per un sentiment d'espon-tània i insòlita alegria que cerquen

en la nit santa de Nadal la rosada benèfica que consola de les soleiades i de les fatigues, que les brufa de frescors jordàniques i que les ungeix d'un mateix crisma.

Mentre obri sos ulls al Misteri, sos cors al sentiment, ses venes a la vida, callen les Fúries de la destrucció. Desembre encara és el mes de les grans afeccions. Quan ja no ho fos, si arribés aquests dia funest per a la Hunamitat, quan les societats redimides per la mort i per l'incendi no conservessin memòria del caliu de Nadal ni de la humil establia on aparegué la Salvació; quan aquesta nit passés com les altres sense un crit ni una cançó a l'espai, sense una remor a les ciutats, sense una alter-nació dels ritmes igualitaris de la nova llei, sense la misteriosa alegria dels innocents de la terra, sense el dringar de les matines, sense l'arbre de Noel, sense les taules de pastors, sense els pessebres il·luminats pels llums d'oli, sense el resson dels flab-iols, sense la taula del convint familiar... ¿Valdira la pena de viure la vida dels falansteris i de les Icàries, sense ahir ni demà, sempre iguals, entregada a l'enutjosa monotonia de les mediocritats indefinides?

Donem gràcies a Déu perquè encara vol que el dia de Nadal correspongui al 25 de desembre i no al 3 de Nivoso; perquè encara ens ha tocat rebre els resplendors de l'aura divina i viure en l'hemisferi banyat per la llum de l'estrella d'Orient.

Aquest magnífic article nadalenc del campaneter Miquel dels Sants Oliver i Tolrà (1864-1920) va publicar-se a la revista «Il·lustració Catalana» el 25 de desembre de l'any 1904. Hem cregut interessant el recuperar-lo ja que mai no havia tornat ésser reproduït.

TOTS ELS QUE FEIM POSSIBLE LA REVISTA CAMPANET, VOS DESITJAM UNES BONES FESTES DE NADAL I CAP D'ANY. I QUE SI NO ENS TOCA LA GROSSA, AL MANCO QUE LA SALUT, LA PAU, LA LLIBERTAT I EL BENESTAR ENS OMPLI TOT EL 1992. MOLTS I BONS!

ELS REIS SÓN IL.LUSIÓ

Grup que escenificà «Els pastorells» el 1.985

per Joan Alcover Pons

Altre cop s'acosta. Comptant els dies, les hores i els minuts. Fidel com sempre i puntual a son temps. La flaire fredolenta de NADAL es deixa sentir suaument, insinuadora ja abans d'arribar a la fita. Perquè Nadal és una fita important i de molta solera per a aquest món cristià i occidental. Tant és així, que la seva celebració altera, per una quinzena de dies, el nostre que-fer quotidià. Gairebé per a tothom, Nadal té una significació molt especial, que ens condueix al Naixement. Totes les persones que viven amb il.lusió, gaudeixen d'un naixement.

Ido sí, il.lusió i molta feina, es gran part d'aquest naixement, que ens fa bategar i canviar el nostre ritme. Celebracions litúrgiques, culturals i profanes formen un anyoc molt peculiar. Tothom pot participar-hi d'alguna manera, i nosaltres, els qui duguerem a terme la representació de «Els Reis» ho intemtàrem de bondeveres. La primera entrevista que tenguèrem, per posar fil a l'agulla i enllestir la comèdia, tan sols era bona voluntat, fins i tot n'hi hagué d'incrèduls que no veien la possibilitat de dur-la a bon fi. La idea de fer-la dins l'església paregué desgavellada, per a alguns, però quan la gent se n'adonà que el projecte era viable, les ganes i la voluntat de fer-

ho es contagiaren.

Començarem la tasca pel setembre i encara que a estones me resultava un poc feixuga, la il.lusió i la confiança dels companys que feien camí amb mi, m'encoratjaven.

Certament, la representació d'aquesta obra, tan sols pot ésser cosa de màgics. «Els reis» són una il.lusió que es fa realitat per als més petits, però per als grans, és allò que tenim dins les mans i a vegades sembla inabestable.

El record d'aquell muntatge dins le temple parroquial pel Nadal de 1984, encara ara me produeix una sensació estranya i que no sé explicar prou bé. Els assaigs es realitzaven al «Cine» aleshores en males condicions, dos dies per setmana. Eren ben profitosos encara que hi mancàs algú personatge. Desavinences serioses no n'hi hagué mai, perquè tothom assumí el seu paper amb moltes ganes i dignitat. Vint i vuit persones actuaven a l'escenari i més de mitja dotzena darrera les bambolines. No és molt lluny encara per tenir present l'escenari que cobria el presbiteri totalment amb aquells cortinatges frontals, un poc magres, però que donàven vistositat a l'espectacle.

Tots els actors són amics, companys, coneguts nostres, gent senzilla del poble, aficionats sense interessos ni pre-

tensions de cap tipus, i per això no els poden negar el reconeixement a la seva tasca.

Els qui no són actors ni pertanyen al grup que em podríem dir «invisible», no per això són menys importants

i necessaris. Vestuari, decorats, maquillatge, llum, so, mobiliari, objectes diversos, tramoia i efectes especials, totes aquestes feines resultaren dignes. El vestuari s'hagué de fer gairebé quasi tot, fins i tot algun personatge pogué canviar d'indumentària segons ho requeria l'escena. Això ho feren possible unes persones que regalaren les robes i d'altres que cosiren les túniques o les peces. Els decorats partiren de la idea inicial segons els textos i els realitzaren els nostres pintors i fusters.

El maquillatge és un element molt important per al personatge, encara que nosaltres no el sabem emprar amb domini. En teatre quan parl de llum, no parl de claror, perquè l'efecte i el joc que dóna, permet a l'espectador veure, percebre, o entendre allò que està físicament damunt l'escenari. Mai com ara havia hagut tantes possibilitats perquè el so arribàs a l'orella del públic amb més o manco nitidesa, i no sols això, sino que ben emprat és un factor imprescindible que dóna cos, solemnitat i ajuda a predisposar emocionalment segons l'escena. Per tancar vull afegir el mobiliari i els objectes diversos. Tot això i poc més, que per a nosaltres és un caramull, resulta una màquinaria que els tremoistes hem de moure amb les dificultats que li són pròpies.

Indubtablement el nostre poble gaudeix d'un gran equip, completíssim, i sobre tot amb ganes de millorar i demostrar amb la seva participació en aquests muntatges una prova més de l'amor i estima per «lo nostro»: pel teatre i pels costums. També això es fer poble.

DIMECRES

- 18:00 Picornell Radikal
- 19:10 Picornell Radikal
- 20:10 Musical
- 21:10 Nou per Deu

DIJOUS

- 18:15 Futbol d'aquí
- 18:30 Records radiofònics
- 19:10 Sintonia Nit
- 20:10 Música de minories

DIVENDRES

- 19:10 Rockopicopop
- 20:10 Rockopicopop
- 22:10 Nit d'Encanteris

DISSABTE

- 10:10 Nit d'Encanteris (R)
- 11:10 Reportatge
- 12:00 Informatius Locals
- 12:15 Esports
- 12:30 Temps de Camp
- 13:00 Tertulia
- 13:40 Agenda

Durant la resta del dia hi ha connexió amb la Ràdio Nacional de Catalunya

R. Picornell, a las 10'45 de la F.M.

VILANOVA — 1: PAPERERIA

VILANOVA — 2: LLIBRERIA

VILANOVA — 3

MOBLES OFICINA

50 28 80 - 50 55 32 - 50 42 29

INCA

ENTREVISTA

L'AMO EN LLORENÇ «D'ES CLUB»

per Tomeu Martorell

L'amo en Llorenç «d'Es Club» (Llorenç March Bisquerra) va nèixer a Campanet l'any 1.921. Seguint la tradició de la seva família, la qual estava molt lligada al món local dels cafès, va ésser també cafeter.

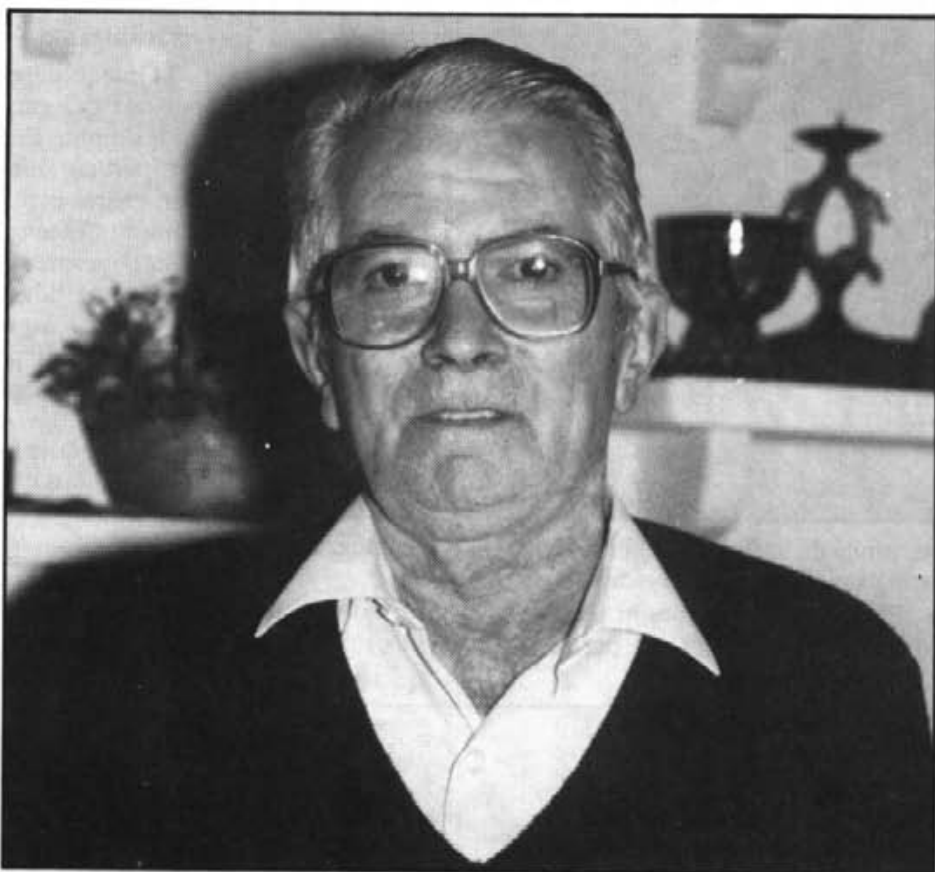
Aquesta vegada hem conversat amb ell i li hem demanat que ens parlàs un poc sobre el que recorda de les festes de Nadal en el cafè.

-Què recordau de l'ambient de les festes de Nadal?

-El joc típic era i és la loteria. A Campanet hi ha molta d'afició. Els cafès s'omplen de gent, sobretot els dies festius. La loteria es començava a jugar dos dies abans de Nadal i s'acabava pels Reis, a vegades s'ha allargat fins a Sant Sebastià.

-Els cartons, el blat de les Indies, l'alto... són coses molt representatives de la loteria, què em deis d'això?

-Sí, això és el que es veia, es sentia... en els cafès per Nadal i quan es

jugava a loteria; qualche vegada s'empraren garrofins per marcar els números.

-Normalment qui era el que cantava els números?

-S'anava variant, a vegades l'amo, a vegades els amics, qualche espontani... Nosaltres vàrem tenir un pa-

rell d'anys en Tolo de s'Estanc.

-Cada número tenia un nom, anava variant segons els pobles, i fins i tot segons els cafès, modes..., quins recordau més bé?

-N'hi ha molts però... tots els pelats (10, 20, 30...) Ses Cames d'en Jordi (11), Ses ànneres de Santiani

(22), Ses cadiretes del Papa (44), Ses banderes d'Itàlia (77), Ses mames de na Trini (88)...

Moltes gràcies l'amo en Llorenç. I esperem que la bulla de la loteria als cafès de Campanet segueixi endavant per molts d'anys. En un costum nostre que no es pot deixar perdre.

ENTREVISTA

ANTÒNIA CAMPINS «PELADA»

Un dels aconteixements de cada Nadal és sempre el sorteig de la loteria. Per parlar d'aquest tema vàrem anar a parlar amb Antònia Campins que des del Novembre de l'any 1986 té al seu càrrec l'administració de loteria de Campanet.

-Com es varen decidir a obrir una administració?

-No ho sé, va esser cosa del meu home que va tenir la idea. Va veure al Butlletí Oficial que hi havia una vacant a Campanet i es va decidir.

-Campanet és un poble de gent jugadora?

-Bastant, però per tot es juga molt, a tots els llocs és per l'estil.

-On compra més la loteria la gent, aquí o als bars?

-En compra més als bars que no aquí.

-Quin tipus de gent en compra més?

-Homes i dones per igual, però solen esser més bé grans, la gent jove no juga tant.

-De tots els jocs que hi ha, quin és al que hi juguen més?

-A tot hi juguen igual, els qui juguen juguen a tot: primitiva, loteria, bono-loto,... Sempre juguen els mateixos, més o manco.

Ara d'ençà que han posat la bono-loto la gent juga manco a la primitiva, reparteixen els doblers entre una cosa i l'altre i ve a esser el mateix.

-I el joc de l'horòscop?

-Ha estat un fracàs, un desastre, però per tot no sols aquí. Ara volen fer qualque cosa amb això. De tot

d'una havia de repartir més premis, però ara és una cosa com es cupon dels cegos, però amb més reintegros, però és una animalada, ningú hi juga.

-Heu repartit molts premis?

-Premis petits en donam cada setmana, però grossos només hi ha hagut el segon premi que repartirem el primer any. A la primitiva hi ha hagut cinc, cinc amb complementari, amb premis d'un milió i pico i un que ve esser de quatre milions i mig, però de sis no n'hi ha hagut cap.

-Pugen molt les vendes per a Nadal?

-Clar, no es venen més dècims, però ja són a tres mil pessetes i es guanyen són més grossos.

-Ens podrieu contar la història que va passar l'any passat?

-Quasi quasi jo no ho sé, sé el mateix que tothom. Quan em vaig aixecar ho vaig veure al diari, jo no en sabia res, no sé qui ho va dir, ni d'on va sortir.

-Alguna anècdota?

-No ha passat res perquè la gent ja coneix com va tot, ja fa molts d'anys que s'hi juga i tothom en sap les regles. No ha passat res mai.

INCA CENTRO AUTO, S.A.

CONCESSIONARI OFICIAL

OPEL

GM

Avd. d'Alcúdia, 71
 RECANVIS I TALLER: Tel. 50 50 21
 VENDES: Tel. 50 34 86

INCA

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

LA SIBIL·LA

La sibil·la és n'Antònia Bennàsser «Quart»

Per Antònia Bennàsser i Capó

La Sibil·la a l'antiguitat era considerada profetessa, era una dona pagana que profetitzava la fi del món i la vinguda del Messies. Abans del S. XV es cantava en llatí.

A la cultura popular el cant de la Sibil·la que es fa la nit nadalenca a la Seu de Mallorca i a quasi totes les altres esglésies de l'illa, és un dels més preuats monuments del nostre folklore religiós. Per descriure'l i explicar-ne el possible origen, transcriuré, a continuació, un article de M. Sanchis Guarnier publicat en el primer número dels quaderns de Literatura «Raixa» Mallorca, 1953.- En acabar l'ofici de matines i abans de començar la missa, puja a la trona un al·lot d'uns dotze anys que duu un cridaner vestit de caire femení amb tuls i sedes brodades, i que soté amb les dues mans una gran espasa lluenta. Porta tan estrany indument perquè representa una sibil·la, i, com és sabut, l'antiguitat cristiana admeté que Déu havia concedit una mica d'esperit profètic a algunes endevinaires paganes per tal de predisposar els gentils, amb llurs oracles, a rebre la llum de la Bona Nova. Aquell infant, sempre una mica emocionat per la gran solemnitat del moment i la gentada que l'escolta, canta

aquesta arcaica cançó.

El jorn del judici
parrà qui haurà fet servici.

Jesucrist, Rei universal,
home i ver Déu eternal,

Oh humil Verge ¡Vós qui heu parit
Jesús Infant aquesta nit,
a vostre Fill vullau pregar
que de l'infern en vulla guardar

El jorn del judici
parra qui haurà fet servici.

El jorn del judici
parrà qui haurà fet servici.
Jesucrist, Rei universal,
home i ver Déu eternal,
del cel vindrà per a jutjar
i a cada un lo just darà.,

Gran foc del cel davallarà:
mars, fonts i rius, tot cremarà.
Los peixos donaran grans crits
perdent los seus naturals delits.

Ans del judici l'Anticrist vindrà
i a tot lo món turment darà,
i se farà com Déu servir,
i qui no el crega farà morir.

Lo seu regnat serà molt breu;
en aquell temps sots poder seu
moriran màrtirs tots a un lloc
aquells dos sants. Elies i Henoc.

Lo sol perdrà la claratat
mostrant-se fosc i entelat,
la lluna no darà claror
i tot lo món serà tristor.

Als mals dirà molt agrament;
—Anau, maleïts, en el turment!
anau-vos-ne en el foc etern
amb vostre príncep de lo infern!

Als bons dirà: -Fills meus, veniu!
benaventurats posseïu
el regne que està aparellat
des què el món va esser creat!

Oh humil Verge! Vós qui heu parit
Jesús Infant aquesta nit,
a vostro Fill vullau pregar
que de lo infern ens vulla guardar.

El jorn del judici
parrà qui haurà fet servici.

Segons Mossèn Higiní Anglès «la música a Catalunya fins el segle XIII». El cant de la Sibil·la representa per a Catalunya el drama més antic

ESTANC i PAPERERIA

CATALINA BARRERA

Llibres
i
Material
Escolar

dels que coneixem: ell comença almenys al segle X a Ripoll i s'escampa arreu de la Catalunya on perdura fins al segle XVI. Una vegada reconquerida Mallorca, el cant gregorià i la litúrgia romana hi entren també de ple; el mateix cant de la Sibil·la s'hi introdueix amb la mateixa melodia dels mossàrabs, que fou la de Catalunya, de França i d'Itàlia, i amb tonada ja estrofeta i seguint més o menys alguns dels cants populars de l'illa; hi segueix usant-se fins als nostres temps.

LA SIBIL·LA A CAMPANET

Sobre la documentació que he pogut recopilar, a Campanet des de principis de segle sempre hi ha hagut matines amb el cant de la Sibil·la. Era costum que un nin de l'escolania de l'església que destacàs per la seva bona veu, fou elegit per cantar la Sibil·la el dia de la nit de Nadal. El vestien amb el vestit característic i a la cerimònia de les Matines, dos escolans amb els cirials encesos l'acompanyaven fins a la trona; la Sibil·la pujava i els escolans esperaven abaix fins acabar. A l'església solament s'han cantat tres estrofes. El jorn del judici; Als mals; Als bons i Oh humil Verge! En canvi a l'obra dels Reis normalment es cantava completa.

Les matines, a Campanet sempre han estat un acte religiós molt important i multitudinari. Antigament s'omplien totes les capelles i l'església quedava plena de gent. Les dones, molt abans de començar agafaven la seva cadira d'estiora i anaven a l'església per poder estar davant a aprop de la trona i així veure i sentir el cant de la Sibil·la, el de l'Àngel i el sermó de la Calenda, això sempre ha estat i és el més important de les matines. Malgrat els nervis que pateixen els infants que canten, els familiars i coneguts, s'ha seguit la tradició any darrera any.

L'any 1965 es canvià el sistema de molts generacions passades, cantà una nina per primera vegada a damunt la trona de l'església de Campanet. Fou na Maria Marroig «Roderera».

Nins i nines que durant aquest segle han cantat la Sibil·la.

Aquesta informació ha estat molt diversa, els més vells que han informat: Melcior Mateu «Tintorer» i Pere Gual «Rabis».

Els anys 1910-11-12 Andreu «Xeu»

Els anys 1913-14-15 Pere Femenia «Beteta».

Els anys 1916-17-18-19-20 Pere Gual «Rabis»

Els anys 1921-22-23-24 Andreu Femenia «Beteta»

Els anys 1925-26-27-28 Melcior Gual «Xerreb»

Els anys 1929-30-31 Pere «Guixa»

Antigament, cada any interpretaven els Reis, i els nins que cantaven la Sibil·la a l'església, també la cantaven a l'obra que es feia a la plaça a damunt el cadafal.

Els anys 1932-33-34.- Bartomeu Seguí «Sovís». La primera vegada solament tenia set anys i li regalaren una coca bamba. Als quinze anys la cantà a Randa a St. Honorat.

Els anys 1937-38-39-40 Miquel Martorell «Canta». Li ensenyà el Vicari Don Pep Moreno de Pollença. Era molt bon músic.

Els anys 1943-44-45-46-47-48.- Jaume Bennàsser «Costitxer». Començà a cantar-la als sis anys. Li ensenyà D. Miquel Gual, vicari de Campanet.

Els anys 1949-50-51.- Jaume Bennàsser «Calet»

Els anys 1952-53-54-55.- Miquel Alzamora «Xisquet». Li donaven tres duros i una bossa de caramels. La cantà dos anys a Moscarí i li donaven cinc duros. Era el mateix any que cantava a Campanet, l'esperaven amb un cotxe a defora i quan havia acabat de cantar anava a cantar-la allà. Li ensenyà D. Pedro Julià.

Els anys 1954-55.- Pere Gual «Marxando». Cantà la Sibil·la a Lluc. Va ésser un cas molt especial, perquè a la seva fina veu li varen reconèixer a Lluc. El primer any de la seva estada fou elegit per cantar-la.

Els anys 1956.- Pere Reinés «Passol». Li regalaven cinc duros. També la cantà a la Seu. Es parlà molt d'aquest esdeveniment. Cantar la Sibil·la a la Seu era un Privilegi.

Els anys 1957-58-59-60.- Antoni Camponar «Des Saldos».

Els anys 1958.- Antònia Bennàsser «Cuart». Fou la primera nina que cantà la Sibil·la a l'obra dels Reis a Campanet i a molts altres pobles de Mallorca.

Els anys 1961-62.- Joan Alcover «Covaner».

Els anys 1964-65.- Maria Marroig «Roderera». Fou la primera nina que cantà la Sibil·la a l'església de Campanet. La cantà a damunt la trona.

Els anys 1966-67.- Catalina Bisquerri «Menorc». També la cantà a Moscarí. Li feren una gravació i un nin de Moscarí va cantar en Play Back.

Els anys 1968-69.- Antònia Mª Bennàsser «Cusseta». Sempre foren acompanyat per l'organista Mestre Arnau «Banyeta» i els ensenyà Sor Justa.

Els anys 1970-71.- Catalina Ripoll

La sibil·la és n'antoni Campomar «des saldos». És l'any 1958.

«Son Vivot». Li ensenyà en Pere «Passol».

Els anys 1976-77-78-79-80.- Poncio Pons «Puça». Cantà dues versions, la Sibil·la que cantaven a Lluc. Li ensenyà Pere «Passol». La que canten a Campanet, li ensenyà Joan «Covaner».

Els anys 1981-82.- Francesca Pons «Pansa».

Els anys 1983-84.- Magdalena de Can «Xiquet».

Els anys 1985-86.- Mª Magdalena Pons «Llobera».

A aquests tres darrers els ensenyà en Joan Alcover «Covaner».

L'any 1987.- Mª Victòria de ca'n «Xiquet».

L'any 1988.- Antònia Bennàsser «Cuart»

L'any 1989.- Mª Magdalena Capó «Serola».

L'any 1990.- Maria Rosa «Passola».

L'any 1991.- Aina Rosselló «de Ca's Metge». Cantarà enguany.

Aquests cinc darrers anys ha ensenyat la sibil·la n'Antònia Bennàsser «Cuart».

L'any 1991.- Pere Antoni Canyelles de «ca s'inquero». Cantarà a Lluc.

Si qualcú no està d'acord amb aquestes fites i sap amb més encert els anys que foren Sibil·les, demanam que ens ho comuniquin i al pròxim número rectificarem. Gràcies.

SIBIL·LES CA

1

2

1.- Antoni Campomar «des saldos» és la sibil·la. Els escolans són: Arnau Pons «Ros» (esquerra) i Joan Alcover «Covoner» (dreta).

2.- Pere Gual «Ros» cantà la sibil·la a Lluç els anys 1954 i 1955. (Fotografia prestada per Isabel Rosa Gual).

3.- Magdalena Alzamora «Xisquet», cantà els anys 1983 i 1984.

4.- Maria Victòria Alzamora «Xiquet» cantà l'any 1987.

5.- Maria Magdalena Capó «Serola» cantà l'any 1989.

6.- Maria Rosa Reinés «Passola» cantà l'any 1990.

IPANETERES

3

5

4

6

TEXTOS NADALENCES

SERMÓ DE LA CALENDÀ

En nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. Amén
Annuntio vobis gaudium magnum. Vos anuncii una gran alegria.

Si germans, tal vespre com anit, qui penjà la lluna i el sol i els estels en el firmament i els encengué quan apuntava l'alba dels segles, per un miracle de la seva amor sense fi, va nèixer pobre i desvelgut dins una establia de Betlem a la Judea.

Beneïda sies. Nit Santa de Nadal, perquè ens dugueres Déu fet home, perquè tornares al món la llibertat, la justícia, la caritat i totes les altres vituts que arruixà del món el pecat del nostre primer pare Adam.

Tots recordam avui, amb coral alegria i intima gaubança, el misteri adorabilíssim del naixament temporal del Verb Déu fet home.

Una nit com aquesta nasquè el Bon Jesuset.

La Puríssima i Sant Josep havien arribat a Betlem però ningú els havia volgut donar posada. La Mare de Déu, amb el seu espós, hagué d'anar-se'n a una cova a parir el seu filllet. Quan s'en temé, agenolladeta com estava, va tenir el minyonet Jesús dins les seves mans. No sabia què li passava, ni el gossava tocar, considerant que en

aquell cosset hi havia tot un Déu.

Encara no va ser nat el Bon Jesuset com davlà un esbart d'àngels i serafins i la cova romangué tan clara com si fos estat de bell de dia. I un altre esbart anà de fer-ho sobre als pastorets i pastorettes de per allà. I tota aquesta gent ja són partits cap a la coveta de Betlem a adorar el Minyonet Jesús. I un li duia una cosa i una altre l'altres i tots botant i cantant com a rossinyols.

Arribaren a la cova tot l'estol de pastors i caigueren de gonellons davant el sant Minyò, i hala tots a adorar-lo!

També nosaltres, germans que m'heu escoltat, anem cap a Beltem aquesta nit a adorar el nin Jesús i a oferir-li els nostres presents. Que ell i Maria Santíssima i Sant Josep ens beneesquin, ens umplin el cor de gràcia i d'alegria perquè celebrem cristianament Nadal amb pau i germanor, i després d'adorar i estimar i seguir el Fill de Déu a la terra, ens vegem tots plegats en el cel. Amén.

TORNADA DE L'ANGEL

Don la Bona Nova
amb gran alegria
que en eixa Nit Santa
ha nat el Messies (bis)

B A R
CA'S RETO

GELATS I TAPES VARIADES

yogur natural
GARANTIA NESTLÉ

EL IOGUR DELS ESPORTISTES

Bel Rosa Gual

ASSEGURANCES MAPFRE

Sant Miquel, 77
Tel. 51 60 47 - 51 65 32

07310 CAMPANET

PER A NADAL, MENGEM PLEGATS

MENÚ DE NADAL

Aprofitant que s'acosten aquestes festes en les quals solem reunir-nos voltant d'una taula, vos donam una sèrie de suggerències que vos podem facilitar la tasca a l'hora de preparar els menjars nadalencs. Seguidament vos oferim dos menús, bastant adequats per aquestes festes.

1ER MENÚ

1er. plat.- Amanida «Tropical»

2on. plat.- Porcella Farcida «a l'ast»

3er. plat.- Mousse al Cava

AMANIDA TROPICAL

Ingredients:

-750 g. de pollastre bollit

-1 pinya natural

-Maionesa

-Curry

-Fruites per adornar: maduixes, raïm...

-coco

Preparació: Es talla la carn del pollastre i la pinya a daus. Amb la maionesa i el curry preparam una salsa. La quantitat de curry dependrà dels vostres gusts.

Afegim el pollastre; la pinya a la salsa. Remena-ho suaument. Adornam l'AMANIDA amb les fruites que tinguem. Espolsa-hi un poc de coco ratllat pel damunt.

PORCELLA FARCIDA A L'AST

Ingredients:

-1 porcella neta

-Farciment

-El fetge i el cor de la porcella tallats petits

-200 g. de carn capolada

-1 mescla de pa

-8 alls i julivert picats

-1 poma verda tallada a daus

-50 g. de panses

-2 ous, sal, pebre bo, canyella, pebre bort, sagrà, moradui, oli d'oliva.

Preparació: Omplim la porcella amb el farciment. La cosim l'untam d'oli i la posam a coure. Presentam la porcella sencera. Els plats es serveixen combinant una talleda de porcella i un poc de farciment.

Postre

MOUSSE AL CAVA

Ingredients:

-2 tassons de cava

-8 fulles de gelatina

-5 ous

-1 tassa de sucre

-2 tasses de nata líquida

-1 llimona

Preparació: Posar la gelatina en remull amb aigua freda. Separar els vermells dels blancs dels ous. Afegir el sucre als vermells i batre. Afegir el cava sense deixar de batre.

Posar el suc de llimona al foc. Hi tiram la gelatina perquè es fongui. Afegim aquest líquid a la crema i el deixam refredar dins la gelera. Mentrestant pujam els blancs d'ous pujam la nata. Mesclam la nata i els blancs amb la crema sense batre sino fent-ho suaument. Deixar refredar a la gelera.

Es serveix amb copes, adornat amb grans de raïm ensucrats.

2^O MENÚ

1er. plat.- Sopa d'ametlles gelada

2on. plat.- Escalduns d'endiot

3er. plat.- Biscuit Glacé de vainilla amb anous

SOPA D'AMETLLES GELADA

Ingredients:

-1/2 l. aigua freda

-1/4 l. de vi blanc sec

-1/4 l. brou de gallina fresc

-6 llesques de pa

-6 cullerades grosses d'ametlles torrades i pelades

-6 alls

-1 cullerada de menta capolada

-Crostons de pa fregits fregats amb all

-Sal, pebre bo blanc

-3 cullerades d'oli d'oliva

Preparació: Passar per la trinxadora el pa fresc amb l'oli, les ametlles, l'all. Afegir-hi l'aigua, el brou i el vi. Assaonar i afegir la menta.

ESCALDUNS D'ENDIOT

Ingredients:

-1 endiot tallat a troços

-alls

-ceba

-tomàtiga

-brou fet amb els ossos de l'endiot, llorer, moradui i sal

-Picada feta amb pa fregit, ametlles fregides i all fregit.

-safrà

Preparació: Sofregir l'endiot enfarinolat. Sofregir els alls, la cebeta, la tomàtiga dins el mateix oli. Afegir-hi el brou i l'endiot i deixar coure.

Afegir-hi la picada i el safrà. Servir amb ou bollit i julivert picat.

BESCUIT GLACÉ DE VAINILLA AMB ANOUS

Ingredients:

-1 l. de nata montada

-14 vermells d'ous

-1/2 kg. de sucre

-150 gr. anous picats no molt petits.

Preparació: Pujam la nata. Pujam els vermells d'ous amb el sucre. Ho mesclam suaument. Hi afegim els anous. Ho posam dins el motlo i congelam. Es pot servir amb una salsa de maduixes.

Francesca i Margalida

ALS NINS DE CAMPANET

Amics, som ben prop de sa festa dels Reis Màgics que, com sabeu, son Melcion, Gaspar i Baltasar. Una festa que per a voltros és sa més esperada, sa més plena d'illusió. I encara que els Reis Màgics són de nacions distintes, es reuneixen per fixar es dia d'arribada i repartir ses juguetes que els hagin encomanat.

Enguany, els reis Melcion, Gaspar i Baltasar feien mala cara, no estaven contents des nins de Campanet. Per què? Idò perquè sempre els encomanen ses mateixes juguetes: escopetes, espases, punyals, coses per matar. Hi havia ben pocs nins que volguessin un llibre o un conte. I això que en duen de ben bons, amb unes figures que eren de veure.

És ben sabut que un llibre és un bon amic i un amic de tota la vida. Fidel, silenciós, el tendràs sempre en es teu costat per guiar-te i donar-

te un bon consell. Si no el malmenes, t'acompanyarà i t'omplirà de coneixements.

Els tres reis se miraren un a s'altre, indecisos. —Idò, que els durem? Segons què no ho voldran i tiraran ses juguetes pes carrer—. El rei Baltasar se va treure sa corona, se va gratar es cap i va dir: —Joestic decidit que encara que me demanin això que hem dit, jo els duré un petit conte que fa anys que el duc entre cella i cella. —Però... i si no ho

volen?— varen dir els altres reis. —No hi ha emperons que alguin! Si no el volen que el deixin! Cada any volen el mateix. L'any passat vaig tenir un camell coix des pes que duia pes desert—. —Un conte?— digueren ets altres dos reis —Què és molt llarg?—. —No molt— va dir el rei Baltasar —A més, té uns dibuixos fets d'un nin de Campanet que són molt bonics—. —I que es diu aquest

conte?— demanaren tots curiosos— —Es porcellet «cova curta» i es seus amics—. —Es títol mos agrada— varen dir els reis Melcion i Gaspar —per què no ens ho contes, per favor—. I el rei Baltasar, que era es més savi i lletrut des tres, els va contar aquest conte des porcellet «cova curta» i es seus amics, que eren sa cabra rossa, es gall vermell, es moix cendrós i es menet blanc.

Els reis Melcion i Gaspar quedaren meravellats després de sentir aquest conte i varen decidir repartir-lo entre es nins de Campanet.

I es dia dels Reis, pes carrers des poble ni s'hi veien ni pistoles ni escopetes ni punyals, sinó al.lots que llegien, i ben contents, es conte des porcellet «cova curta» i es seus amics, que els Reis Màgics havien posat dins les sabates mentre ells dormien. Un regal que escampava pau i harmonia dins Campanet.

Pere Antoni Reynés

CONTE DES PORCELLET «COVA CURTA»

(DEDICAT ALS NINS DE CAMPANET)

A la possessió de Biniatró se trobava una trutja amb dotze porcellets. Tots mamaven per omplir-se sa panxeta; però n'hi havia un que voltava i voltava, s'aferrava a sa mama i tornava fugir tot d'una. Mamava a darrera de tot i a aquesta part sa llet juts hi arriba i, a més, és més clara. Per això, estava més magre i, a més, tenia sa cova més curta que ets altres. Ets seus germans se'n reien d'ell i li feien ses mil inclemències: el mossegaven, li estiraven ses orelles... Anava a sa mare plorant. Mumare! —li deia— Mumare! Només me fan mal es meus germans. Sa mare el consolava i barrejava els seus germans, però aquells de cada vegada li feien més mal.

I un dia, es porcellet «cova curta», cansat de sofrir va dir a sa mare:

Mumare, me n'aniré a trescar el món, ja no puc més. I sa mare li va contestar: però què faras pel món tan petit com ets i tan magre fill meu? No veus que te pots topar amb un ca gros i amb una mossegada te pot engolir? A més, jo t'estim i ploraria per tu. Però mumare —va dir ell— jo també vos estim i me costarà molt deixar-vos. És ver que som petit i magre, però no passeu pena per jo, ja me sabré defensar i guardar. També amb sa cova curta que tens —va dir sa mare— tothom se'n riurà de tu, seràs sa befa de tots. Però no te vull privar de sa idea; ves-te'n si te'n vols anar.

L'endemà, dematinet, sa mare i es germans encara dormien. S'aixecà per anar-se'n. Va besar sa mare i es germans, va pegar una ullada per tot

i se'n va anar. Va prendre es camí de Pollença. Quan s'hi va trobar va dubtar per on havia de prendre: per sa part dreta du en es poble de Campanet i per aquesta banda trobaria més gent. Quan el veurien tan petit i magre i amb sa cova tan curta se'n riurien d'ell. Per sa part esquerra, es camí du a Pollença. És més lluny i trobaria manco gent. Prengué aquest camí. Es sol començava a despuntar, es galls cantaven pertot arreu i també se sentia es bramar de qualque ase anyoradís.

Prop de ses cases de s'Hort d'en Gelós, se va asseure a sa soca d'una figuera paretjal. Començava a tenir gana. Figues secallones, n'hi havia moltes. Se'n va posar una dins sa boca i no la podia rovegar, no en sabia. Només havia mamat a sa mare, què havia de fer? Si no menjava se moriria, i es porcellet «cova curta» no se volia morir, ni de molt! Va sentir renou de potades i va veure venir cap a ell una cabra grossa i rossa. Se va assustar un poc perquè era una cabra banyuda, amb un barbó molt gros. Què fas aquí! —va demanar— Aquesta figuera és meva! Ses figues són per jo! No n'he menjada cap, —va dir es porcellet «cova curta»— no en puc menjar encara. Iddò, de què vius?— li va dir sa cabra rossa que, quan va veure es porcellet «cova curta» tan petit i tan magre li va fer llàstima —t'agradaria beure llet?. Que si m'agradaria? I ben molt —li va contestar es porcellet—. Pensau! Amb sa talent que tenia, se va aferrar a sa mama de sa cabra i allà vengua que vengua a mamar s'ha dit, fins que sa cabra li va dir: ja basta, que no te faci mal. Es porcellet cova curta no pareixia es mateix, amb sa panxa plena no pareixia tan magre. Si tengués sa cova llarga seria ben guapo. —Gràcies cabra— li va dir.

Es porcellet «Cova curta» li va contar a sa cabra perque l'havia trobat davall sa figuera paretjal, tan magre i amb tant de talent. Sa cabra també li va contar sa seva història: l'havian engegada de sa guarda perquè només tenia llet a una mama, per mor d'una picada de borino. —Podem anar plegats— va dir —si te pareix bé—. D'aquesta manera se

farien companyia i es porcellet «Cova curta» beuria llet a bastament. —No t'agradaria trescar món?— li va dir a sa cabra —Conèixer altre gent, altres terres, altres boscs. Estar a un mateix lloc és avorrit, és sempre el mateix—. A sa cabra rossa li va parèixer bé; ella no hi havia pensat en això.

Partiren en direcció a Pollença. Sa cabra davant, davant, i es porcellet darrera. A s'endret de Can Sion s'aturaren a descansar, no tenien pressa. Varen sentir una escandalera de por: una guarda de galls i gallines encalçaven un pollastre vermell que ja feia es batagot. Arribà devora ells assustat. —Per favor, ajudaume que

me volen matar!— Sa cabra rossa se va posar davant —Què feis? Què és això de voler atropellar aquest germà vostre? Què vos ha fet?—. —No el volem,— Varen dir —no el volem perquè canta malament i llavors se'n riuen de nosaltres—. —Ana va dir sa cabra —aixó no se fa entre germans—. I se n'anaren remugant.

Sa cabra rossa i banyuda, que havia estudiat de metgessa, va dir en es gall vermell: —Mem! Mostra-m sa boca—. Es gall la hi va mostrar. —Tens aquesta boca molt malament, és natural que no puguis cantar, tens «faringitis». —I no podré cantar com abans?— va demanar es gall

vermell—. —Més bé— li va contestar. Es porcellet «cova curta» i sa cabra rossa anaren a cercar arboces, olivons, aglans, nesples i altres coses. Tot això ho varen posar dins una pedra en forma de morter, ho varen esclafar ben esclafadet i llavors hi afegiren aigua. Es gall vermell se banyava sa boca un parell de vegades cada dia. Es cap de vuit dies ja cantava, i millor que abans i tot. Es gall vermell donà ses gràcies a sa cabra rossa i es porcellet «cova curta» li va dir: Ara te'n pots anar, ja estàs bé—. Es gall vermell va dir: m'agrada molt sa vostra companyia, voleu que quedi amb vosaltres?—. Es porcellet «cova curta» i sa cabra rossa varen dir: —Pots venir però nosaltres anam a trescar món, no sabem per on partirem—. —és igual— va dir es gall vermell. Se n'anaren es tres en direcció a Pollença. A s'endret des bosc de Can Sion, sa cabra va dir: —ara mos convé entrar dins aquest bosc perquè jo he de menjar. Si no ho faig, no tendré llet i tu, «Cova curta», no en trobaràs i tendràs talent.

Sa cabra rossa se'n va anar en es bosc. Menjava fulles d'alzina, d'ullastre, ulls de batzer... Es porcellet cova curta provava de menjar qualque aglà qu hi havia. Ja tenia ses dentetes i es barram més fort, no estava tan magre com abans i anava més lluent. Es gall vermell gratava davall ses mates cercant es cucs i cantant de tant en tant. Tenia raó sa cabra, cantava més bé que abans. Des cap d'una estona llarga, va venir sa cabra amb sa panxa plena i sa mama plena de llet. Es porcellet «cova curta» s'hi arrambà amb ganes de fer sa mamada. Sa cabra rossa li va dir: —Ala! vine a xupar un poc!—. en cova curta s'hi aferrà remenant sa coveta en senyal que ho trobava bo. —Ja basta— li va dir —Has tornat un gorreró—.

Es tres s'ajegueren i s'adormiren. passà ben aprop d'ells una guarda d'ovelles amb música de picarols, amb so pastor tocant es faviol agrados. Es menets petits i més magres anaven darrera darrera. Es ca des pastor, amb so cap baix, lladrava de tant en tant. Se despertaren amb

aquell renover, però se tornaren a adormir. Un bel trist il llastimós d'un menet els despertà. Un tros lluny veren que una mata se movia i que de dedins sortien es bels. S'hi acostaren temorencs. Dins sa mata, un menet blanc com sa neu i amb cara llastimosa demanava auxili. —Per favor! Treieu-me d'aquí dedins que jo no puc sortir!—. —Què t'ha passat demanà en «cova curta». —M'he fet por des ca, he pegat a dins aquesta mata i no en puc sortir. No sé si m'he rompuda una cama, me fa molt de mal—. Tregueren es menet de dins sa mata i no s'aguantava dret. Sa cabra rossa, com a mig metgessa, li va fer un reconeixement i va dir: —Sí, té una cama rompuda, sa cama dreta de davant—.

—Bona feta!— varen dir tots tres —I ara què farem?—. —L'hem de curar— varen dir sa cabra rossa, en «cova curta» i es gall vermell —No el podem deixar aquí totsol, segur que vendrien es corbs i se'l menjarien—. —Mira—, va dir sa cabra en es porcellet «cova curta» —ves en aquell canyar des torrent i du una canya. I tu, gall vermell, cerca un jonc, els talles amb so bec i el dus—. Sortiren tot dos a la correguda per fer el que els havia manat sa cabra rossa. Poc temps després, vengueren amb allò que els havia encomanat. Mentres, el menet plorava des mal que li feia sa cameta rompuda i d'enyorança de sa mare. Se'n volia anar però no podia. Amb so barram, sa cabra rossa va fer dues esquerdes de canya i amb sa corda de jonc subjectà sa cama perquè se pogués saldar.

Es porcellet «cova curta», sa cabra rossa i es gall vermell guardaren es menet i li feren companyia. Es porcellet i es menet se partien sa llet de sa cabra. En «cova curta» ja podia menjar aglans i faves d'un favar des veinat. Tenia pena des menet quan veia que no podia caminar. —Menet, —li va dir, fregant-li sa cara —te beuràs totat sa llet. Jo me posaré ple d'altres coses—. Sa cabra rossa i es gall vermell veren s'escena i varen somriure. I que ho és de guapa s'estimació!!!

Es menet anava millorant dia a dia. De tant en tant, pegava qualque bel d'enyorança de sa mare, però amb sa cabra rossa havia trobada

una segona mare que l'omplia de llet i remenava la cova en senyal d'agraïment. Passaren unes setmanes i es menet començava a pegar bots de content, d'alegria. Se posava damunt en «cova curta» amb ganes de jugar amb ell, encaçava es gall vermell que s'amagava dins una mata estirava es barbó a sa cabra rossa i li mossegava ses banyes fins que la feia gemegar.

Llavors decidiren anar-se'n canviar de lloc, partir a trescar món. —menet, t'hem de deixar, hem de seguir es nostre camí— li digueren. El menet, estranyat, va dir: —Però, me deixareu aquí tot sol, sense saber on anar?—. —Trobaràs ta mare qualque dia— li varen dir— Mu Mare? Jo no sé on és,estic tot sol— i se va posar a plorar. Es porcellet «cova

curta», sa cabra rossa i es gall vermell el se miraren i... —Bono! Anem! També l'estimaven.

Tots quatre partiren cap a Pollença. quan acabaren es camí vell, a punt d'agafar sa carretera, un moix blanquinós es posà enmig del camí i sense cap salutació els va enflocar aquesta: —On anau, germanets? Anau a veure es pollencins?—. —Ho has endevinat— li respongueren. —Idò jo hi vénc, perquè he sentit a dir que volen fer un concurs d'animals cantadors i jo m'hi vull apuntar, tenc ganes de fer-me vocalista. Es quatre esclafiren de rialles. —No vas de bromes, tu, vocalista? mare de déu—. —Ja podeu riure, ja! Jo sé un poc de solfa i això m'ajudarà—.

—Jo crec que és millor un conjunt— va dir en «cova curta», —Un tot sol és un tot sol— varen afirmar ets altres. Es moix blanquinós, cap baix, pensava i pensava... —Ara vos propòs— va dir —que formem un conjunt vocal i anirem a recórrer Mallorca per tot arreu—. —Però si nosaltres no sabem solfa, com podem cantar?— varen contestar ells. —Jo vos n'ensenyaré i en poc temps en sabreu— va dir es moix. Es quatre acceptaren. No podien perdre gaire i per ses feines que tenien... Per no ser molestats s'aficaren dins es bosc de l'Arboçar. Tenien menjar abastament d'un bocí de conradís veinat.

Assajaven tot es temps que podien, fins que s'escanyaven.

Ses festes de la Patrona de Pollença s'acostaven i s'havia de fer es concurs de conjunts d'animals, amb importants premis. Es moix blanquinós com a director de grup, se va inscriure a s'Ajuntament. Hi havia una gran expectació en es poble per aquest concurs, perquè era es primer de tot Mallorca. Se presentaren quatre conjunts: un de sa part des Ponent, un des Llebeig, un de sa tramuntana i un de Pollença mateix.

S'expectació era gran. Un concurs d'animals cantant damunt sa plaça era una cosa mai vista. Començaren a cantar. Es primers varen ser es de Ponent, mal vestits: una gallina vella, un ca pelut i una cabra sense dents. Cantaven sense to ni so. Es públics les va siular amb crits de «Fora! Fora!». Se retiraren d'empeguellits.

Després, es de sa part de Llebeig ho feren més bé. Presentaren una somera gelada, una cussa vermella i una cabra sense barba. Es públic va romandre indiferent. Llavors varen cantar es de Tramuntana, es nostres amics. Es Porcellet «cova curta» anava ben coriós i ben net i lluent de pèl. Es gall vermell, després de gratar davall una mata s'havia fet ses ungles netes amb so bec. Es menet blanc va passar per davall un batzer granat i va quedar ben pentinat. Es moix blanquinós sempre anava coriós i se va posar un llaç pes coll com a director des conjunt.

Cantaren d'una manera perfecta.

Es públic escoltava embadalit. Ningú deia res, ningú tossia. Cantaren cançons de sa nostra terra, de sa nostra pagesia. Es moix blanquinós, amb sa batuta a sa mà les tenia com a encisats. Quan acabaren s'actuació es públic, dret, feia mamballetes sense eima. Per acabar, se presentà es conjunt de Pollença. Només eren tres; un ca vell i magre, un cavall sense fregar i una trutja sorda. Es pollencins pegaren siulo en senyal de protesta i es conjunt local se va retirar sense cantar.

Es tribunal qualificador va donar com a guanyador es conjunt des porcellet «cova curta», que sens dubte era es qui ho havia fet millor i, a més, es més nombrós. Reberen es premi de deu mil pessetes i foren obsequiats amb molts de regals per part de s'Ajuntament. Llavors, podem dir que es nostres amics cantaren per tots es pobles de Mallorca, que quedaren astorats de veure cantar un conjunt musical format només per animals.

Ses festes patronals s'acaben quan s'arramba s'hivernada. I per passar s'hiver, se refugiaren a sa cova de Can Sion, dins es bosc. Hi trobaren menjar i hi varen estar ben calents, resguardats del fred i de la neu. Tenien doblers per si havien de comprar qualche cosa necessària. Descansaven tot el demati i dormien molt. Es gall vermell va quedar privat de cantar sa dematinada, havien d'acumular forces per a l'any que venia. Es decapvespre assajaven dues hores, aprenien noves cançons i perfeccionaven ses que sabien.

Devora sa cova, a sa part des Ponent, hi havia un pi més alt i més gruixat que ets altres. Es moix blanquinós va dir: —Ala mem! Qui de voltros s'atreveix a pujar-hi?— Com es natural, es porcellet «cova curta», sa cabra rossa, es gall vermell i es menet blanc no hi podien pujar; només es moix blanquinós, amb ses seves ungles, ho podia fer. Pujà dalt des pi. D'allà damunt se veia ben lluny: Caselles, Son Monjo, Biniatró, Es Rafalet, Campanet i altres contrades. D'aquí on estava, es seus amics pareixien molt més petits. Va mirar ca a sa Tramuntana, repleta de roques pelades itaques d'alzinars.

Enmig, es destacava un redol verdós. No era massa gran i se podia veure que era borros, que estava dividit en parts.

Es moix blanquinós va tenir ganes de saber què era això. Va mirar en quina direcció estava i va davallar des pi. Es seus amics li demanaren si havia vist moltes coses d'allà dalt. Es moix blanquinós va explicar allò que havia vist i ses ganes de saber què era. I un dia, dematinet, es grup d'en «cova curta» se'n va anar en direcció a sa Tramuntana, amb so moix davant. Caminaren i caminaren. Era més lluny que no semblava. Descansaren dalt des bosc des Rafalet. En «cova curta» i sa cabra rossa s'atiparen d'agllans dolços. Es menet va menjar fulles d'ullastre i alardern. Es gall vermell es va posar ple d'olivó i es moix blanquinós se va menjar una rata mitjancera.

Varen beure aigua clara d'un albelló que sortia des crull d'una roca rogenca. Férem molt de temps de camí, però a la fi toparem amb una bardissa atapeïda, feta de xiprers petits. —Ha de ser aquí— va dir es moix blanquinós. Miraren i miraren per on trobar sa porta. Es gall va cantar tan fort com va poder i esperaren. Poc temps deprés, se va separar sa bardissa per poder entrar i un homenet ben petit ben petit els va saludar: —qué voleu?— Es grup des porcellet «cova curta» tornà es salut: —Mos agradaria fer-vos una visita com a bons amics—. S'homenet les va deixar entrar. Quedaren meravellats de tot quan veren: roses, clavells, mimoses florides, vaumes pomes, cirerers i ametlers amb flors a cada banda des camí, un remoreig d'abelles de mel que anaven i venien després de xuclar es néctar de ses flors. Damunt ets ametlers, estols de cadeneres i rossinyols posaven música a tanta finor. S'homenet petit els va presentar es senyor balte, també petit com ho eren tot es d'aquella terra. Es grup d'en «cova curta» aviat va quedar enrevoltat d'habitants d'aquell lloc. Tots estaven astorats de com eren de grans i grossos en comparació amb ells. Sa cabra rossa els pareixia un elefant, i es porcellet «cova curta» un rinoceront.

Es batle les va mostrar cada una

de ses parts des seus dominis: una part, plena de roses i clavells, com hem dit; una altra de boscatge, alzines, pins, arboceres i murtoneres; una altra banda amb fruita de tota casta, peres, pomes, melicotons i nesples. Es quart bocí era net i pla i hi sembraven llegums i blat per a aquests homenets tan petits. Llavors, els va convidar a un refresc en senyal d'amistat i germanor. Per demostrar es seu agraïment, es porcellet «cova curta» va dir a sa cabra rossa, que duia sa bossa, que donàs an es senyor batle dues mil pesetes com a obsequi. —què me donau?— va dir aquest estranyat. —Doblers. Un regal per sa bona acollida que mos heu fet— varen contestar ells. —Noltros no sabem que és això ni per a què serveix—. —Per comprar i vendre— va dir sa cabra rossa. —Noltros compram i venen amb feina però no sabem que són es doblers, no n'hem emprat mai.

Com mentres tenien aquesta conversa, va passar prop d'ells un homenet vell i un poc geperut, que era es més vell des poble. Es batle el va cridar i li va demanar: —Vos, sabeu que són es doblers, n'heu sentit parlar mai?—. Aquell homenet se va treure es capell, se va gratar es cap i va dir: —Record que es meu repadrí me contava que en ses seu temps hi havia una cosa que se deien doblers. Però això duia moltes de bregues, egoisme, enveges, assassins i altres mals. I es batle d'aquell temps va ordenar llevar es doblers i, en es seu lloc, que fos sa feina sa manera de comprar i vendre. I en es meu veure, —hi va afegir es vellet— aquell batle va estar mol encertat.

Es porcellet cova curta i es seus amics escamparen pertot arreu allò que havien vist i com seria de bo que sa feina ben feta ocupàs el lloc des doblers. Va ser, però, com predicar en es desert, debades. Ets homes, encabotats amb sos seus doblers, encara que sabien per experiència que duen mal resultat. Desenganats, se retiraren a sa Cova de Can Sion. I encara hi són si no se n'han anats o no s'han mort.

Text: Pere Antoni Reynés
Dibuixos: Joan Alcover March

REMEMBRANÇA

Quadre d'Antoni Llobet. Reproduït gràcies a Jaume «Gallet» i Maria «de can Xiscos»

per Antònia Bennassar

Ens ha tocat viure una època desballestada, això fa que moltes vegades trobem motius per entristir-nos. La modernitat i l'avinentesa han provocat la desaparició de moltes coses característiques del nostre poble, d'algunes sols ens queda el record.

Una de les entrades que condueixen al nostre poble de Campanet va esser molts anys una entrada característica i meravellosa, tenia un vertader encant. Era la del camí de Sa Sort.

Devers els anys vint a aquest camí empolsegat hi sembraren als seus costats uns arbres, polls blancs es deien, i a mesura que el temps passava els arbres creixien amb unes branques molt esponeroses. Hi havia arbres de davant S'Hostal fins passat Son Xipeta. Aquells arbres feien goig al nostre poble i a tota la gent que passava per aquell camí. Desde la carretera, mirant cap a la Serra de Tramuntana s'entrellucava un poblet, que per arribar-hi, costa amunt, hi conduïa una tirella de verdor.

A l'estiu era molt agradable passejar-s'hi davall la seva ombra, el ventijol movia les fulles i el remoreig donava una sensació delitosa i plena de serenitat. A la finca de Sa Sort, en aquell temps hi havia el camp de futbol. La gent del poble baixava per veure els partits i també a passetjar-se per entre les ombres dels polls que esperaven pacients i silenciosos els seus passos. Les soques guardaren molt de temps els records d'algunes parelles d'enamorats. Els nins o nines hi gravaven els seus noms i al costat un coret. Aquelles soques eren un arxiu històric vegetal que anava aixamplant-se a mesura que crei-

xien.

Aquells arbres de noble serenor sembrats a cada part de la vorera escampaven la seva flaire amb ressons d'enamorament. Que ho era d'agradable aquella teringa de verdor que, pausadament conduïa els caminants al poble o a la carretera!

La tardor donava un color més argentí a les fulles dels polls que, a poc a poc anaven caient i omplien l'espai de silenci. A l'hivern quedaven despullats i per entre les branques deixaven passar el sol càlid de temps de fredor. Les fulles seques empesses pel vent, capgirallaven sobre el camí fent terbolins i movent-se d'una part a l'altra arrossegant els darrers secrets.

D'aquesta manera i amb moltes més alteracions, aquells polls blancs pasaren anys fent presència a aquell camí, fins que...

Començaren a caure branques enmig del camí, feren a troços les soques, els ocells fugiren volant i assustats, els nins i nines miraven esglaiats, els muls enganxats als carros no coneixien el camí i no volien caminar. Tallaren tots els arbres. La gent de Campanet quedà sense aquell aire delitós i les parelles d'enamorats enyonraven aquells romàntics capvespres acompanyats de verdor.

Deien que els veïns protestaven perquè les arrels entraven dins les seves finques i els perjudicava; altres, que les soques eren un perill pels cotxes que en aquelles hores començaven a circular. Els anys 60 tallaren tots els arbres i varen vendre la llenya per cent mil pessetes. Aquells polls blancs que per créixer havien vençut tots

D'esquerra a dreta: Na Joana de «cas Beato», na Maria «Navarra», una al.lota de fora poble i na Magdalena de «son Monjo». Fotografia prestada per Joan Ordines «Beato».

els obstacles i que emplearen anys i més anys per fer-se grans... amb unes setmanes foren abatuts per la destralt.

Qui sap el que varen sofrir aquells arbres solidaris i bells! Encara ara, com si no es resignassin a morir, esclaten les arrels els seus rebrots plens de vida com a testimoni d'un passat que no vol desaparèixer.

Que hi va quedar de pobre i buit aquell camí blanc!

D'esquerra a dreta: Un jove de Selva, n' Aina «Minga», Na Catalina «Beteta» i en Biel «Beneta». El passeig al juliol de 1944. Fotografia prestada per Catalina Bennàsser «Beteta».

D'esquerra a dreta: Na Margalida «Beteta», na Catalina «Beteta» i en Biel «Beneta». Fotografia prestada per Catalina Bennàsser «Beteta».

En Tomeu «Picolins» i una altra al.lota. Fotografia prestada per Joana-Aina «Biela».

D'esquerra a dreta: En Joan «Guixa», na Joana «Pometa», na Maria «Beteta» i en Pere «Roder». Fotografia prestada per Maria Jesús «Beteta».

LLEGIU
i
ANUNCIAU-VOS

a **CAMPANET**

Lluís Bennàsar Sampol

TAPISSERIA

Placeta Rector Tamorer, 1
(devora l'església)
Tel. 51 65 10
CAMPANET (Mallorca)

PLA^a SA BANCA^a
BANCA MARCH
DE JUBILACIÓ

T'esperam

Ferruqueria

Mascaró

Miquel Sants Oliver, 3
☎ 51 67 72

CAMPANET
Mallorca

DE JOVE A JOVE

ELIONOR SOCIAS «NORA»

Per: Francisca Bisquerra
 Maria Antònia Juan

Avui anam de compres i ens hem aturat a «Tot Gust» a parlar amb n'Elionor Socias («na Nora»). Té 17 anys i ajuda a la seva mare en el negoci que tenen al carrer de Sant Miquel.

-Quin temps fa que vàreu obrir la tenda?

-Per s'abril va fer quatre anys, era dia 11 d'abril del 87, es dia que va tocar, a Campanet, es segon premi de sa Loteria Nacional.

-Com ha anat d'ençà que vàreu obrir?

-De tot d'una sa gent no mos coneixia molt, però mos vàrem arriscar perquè mos agradava aquest negoci; ara ja mos coneixen un poquet més. Es fet de tenir relacions directes amb molta de gent fa que canviïs un poc es càracter, jo abans era molt tímida; fins ara no mos podem queixar d'així com mos ha anat.

-Quina classe de roba dueu?

-Mos dedicam des de roba interior, passant per roba de nin petit, roba de joventut, fins a roba de mitjana edat. A un poble han de dur molta varietat de gènere, perquè sinó no té molta de sortida. En principi mos volíem dedicar més a sa roba d'infants, però sa gent mos demanava més coses i començarem a dur un poc de tot, perquè hi hagués un bon surtit per triar. Procuram que no es repeteixin ses peces, perquè a un poble sa gent no li agrada veure que un altre du el mateix.

-A qui està enfocada sa tenda?

-A tot tipus de gent. Es sector que manco tocam és es d'ets homes i sobretot sa venda a n'ets homes, ja que normalment són ses dones que vénen a demanar ets articles per a ells.

-Quina feina fas tu dins sa tenda?

-M'agrada molt tractar amb sa gent. Sa meva feina és despatxar, aconsellar a sa gent. Anam dues vegades cada temporada a Barcelona, vèim el que ha sortit nou i duim el que mos agrada; d'aquesta manera surt més bé de preu que si ho comanam a un representant. Sa roba de nins petits i es banyadors l'hem de comanar una temporada per s'altra.

-Com vesteix sa gent a Campanet?

-Vesteix més bé tipus esport. A ses dones els agrada més comprar peces que es puguin combinar, que no un «traje» sencer que només poden dur en ocasions assenyalades.

-«Tot Gust» és un exemple de normalització lingüística al carrer, què penses d'aquesta campanya?

-En un principi posarem aquest nom perquè nosaltres mallorquins hem d'emprar sa nostra llengua. S'idea de posar «Tot Gust» va esser de mon pare, se'n proposaren

d'altres i aquest va esser es que més mos va agradar. D'ençà d'aquest moment, tota sa propaganda que hem fet ha estat amb sa nostra llengua, amb sa que mos diríem cada dia als clients.

-Com es reflecteix el Nadal dins sa tenda?

-Durem més roba, canviarem un poc sa línia, ja que sa gent compra roba per regalar, també per anar arreglat durant ses festes. Regals se'n compren molts, en aquest temps tothom va animat.

-I a més d'estar a sa tenda, fas res més?

-Bé, estic a sa tenda es matins, es capvespres vaig a classe, ara faig 4art. d'Administratiu. Abans també jugava a bàsquet, el vaig deixar perquè no podia anar a jugar ja que es dissabtes he d'estar a sa tenda.

-Quina música t'agrada, on t'agradaria anar de viatge, llibres... quin regal esperes dels Reis?

-M'agrada molt es rock català i també ses lletres d'en Juan Luis Guerra. M'encantaria anar a Nova York i a Suïssa, així com també a Itàlia i a París per comparar sa moda d'allà amb sa d'aquí. Més que llegir llibres m'agrada llegir revistes, diaris, conèixer l'actualitat...

Què esperes dels Reis?, no ho sé, en concret no esper res, m'agraden les sorpreses.

-I per acabar, voldries afegir res més?

-Sí, voldria aprofitar en nom meu i en nom de «Tot Gust» per donar-vos es molts d'anys i desitjar-vos unes bones festes.

ELS CAMPANETERS VIATGEN

Viatge a Lourdes i Nord de Catalunya. El mes d'Octubre

Viatge pel Centre d'Espanya i Lisboa i Fàtima. El mes d'Agost.

*Viatge a Benidorm.
El mes de Març*

Viatge a Suïssa. El mes d'Agost.

RADIO PICORNELL, AL MICROFON

FESTIVALS MUSICALS

Els dissabte dies 21 i 28 de desembre es varen celebrar a la Casa de Cultura de Campanet dos festivals musicals a benefici de Ràdio Picornell. Hi varen participar uns 40 alumnes de diferents centres escolars de Preescolar, EGB i BUP; així com també els 30 membres de la ràdio. Hi va haver play-backs tan sonats com el de Grease o Carlos Mata. Els preus anaven a les 300 a les 400 ptes. la localitat. En total es varen posar a la venda 500 localitats i es varen repartir més de 100 invitacions i pases d'entrada.

NITS D'ENCANTERIS

Cada 15 dies, els divendres a les 10 del vespre podeu sintonitzar Ràdio Picornell per a escoltar un molt interessant programa «Nits d'Encanteris». A la primera cita vàrem poder trobar a persones que afirmaven que la mort no existia i que ells eren els representants de Déu a la Terra. Al segon programa hi va haver un interessant debat-col·loqui entre el nostre rector, Antoni Gómez, i una sèrie de persones de religió dudista; el tema era la

vida després de la mort. No t'ho perdís!

ALTRES NOTICIES

-Desapareixen dos programes a la ràdio local: «Escudella Fresca» i «Musical Cap de Setmana».

-Arriba una subvenció de 100.000 des de l'Ajuntament de Campanet.

-S'està estudiant la possibilitat de realitzar una trobada de ràdios locals.

-Ràdio Picornell surt al llibre de l'Integral «Pàgines Verdes».

-Alguns programes han incorporat nova gent en els seus espais, mentres que altres han dit adéu a alguns dels seus col·laboradors.

ECOLOGIA RADIOFÒNICA

Des de fa molt temps, tot el paper que s'utilitza als nostres estudis es paper reciclat, també tenim un contenidor de recollida de piles i una capsa per a recollir el paper que s'ha utilitzat en els distints programes.

EL BEC INFORMA

SUBVENCIONS 91

Dins de l'exercici d'aquest any, l'Ajuntament de Campanet va concedir una subvenció de 140.000 ptes. a les activitats del BEC. Així el Correu Verd en va rebre 40.000 i Ràdio Picornell 100.000. Aquesta es la primera vegada en que l'Ajuntament ha otorgat subvencions independents a cada una de les activitats del grup.

Al 1.988 el BEC va rebre 25.000 ptes., de les quals 10.000 es varen destinar al Correu Verd i 15.000 a Serveis Generals. Al 1989 se'n varen destinar 5.000 al C. Verd i 20.000 al muntatge de Ràdio Picornell.

L'any passat en vàrem rebre 35.000 que es varen repartir al 50% entre la Ràdio i el C. Verd.

Aprofitam aquestes línies per donar, públicament, les gràcies a l'Ajuntament i en especial a la Tte. de Batle, Magdalena Solivelles.

CAMPANYA DE RECICLATGE

Dissabte dia 21 de desembre es va fer la darrera recollida de l'any i també fou la darrera en la qual es recollí vidre, ja que a partir de la propera només es recollirà roba i paper. Està previst que a finals d'aquest any o a principis del 92 els contenidors de vidre ja estiguin instal·lats.

El calendari de recollida del 1.992 és el següent: Dissabte dia 29 Febrer, 25 Abril, 27 Juny, 29 Agost, 31 Octu-

bre i 19 Desembre.

EL BEC A DOS LLIBRES

Dos llibres publicats fa poc han inclòs en les seves pàgines les activitats del Bloc Ecologista, així al «Alternative Catalogue to the Balearic Islands/Catalogo Alternativo para las Islas Baleares» s'ha publicat un recull de les activitats de reciclatge i recollida de piles.

També al llibre de l'Integral «Pàgines Verdes» s'han publicat escrits sobre el BEC, Correu Verd i Ràdio Picornell.

Correu Verd.- El butlletí portaveu del grup, el Correu Verd, ha publicat en el seu número 19 les vendes respecte als anteriors números. El darrer número, el 20 que correspon a Octubre Novembre va sortir al carrer dia 28 de novembre.

NOVA ADHESIÓ A LA CAMPANYA DE PILES

Un nou establiment comercial, Estanc-Papereria Catalina Barrera, s'ha adherit a la campanya de recollida de piles instal·lant un contenidor verd al seu local. Així ja són 4 els comerços que tenen contenidors verds de recollida, 9 contenidors grocs repartits a centres escolars i un al local del grup.

ESPORTS

LA CLASSIFICACIÓ DELS EQUIPS CAMPANETERS

FUTBOL

TERCERA REGIONAL

Sant Marçal - Ariany 3-6	At. Sancellas - Constància..... 0-2
P. de Calvià - At. Porto Colom .. 3-6	Campanet - Rtv. Playas Calvià 2-1
Colonia - Ath. Baleares 3-2	Esporlas - Andratx..... Susp.
Rtv. Son Forteza - Lloret..... 2-0	C'An Picafort - Playa Arenal Aplaz.
San Juan - Son Cladera..... 2-3	

	J	G	E	P	GF	GC	Punts
Rtv. Son Forteza	12	7	3	2	27	19	21
Colonia	12	8	2	2	40	20	19
Playa Arenal.....	11	6	4	1	32	13	19
Andratx	10	7	3	0	28	4	17
Ath. Baleares	12	6	3	3	30	14	17
At. Porto Colom	12	6	1	5	27	26	16
Campanet	11	5	4	2	22	17	15
P. de Calvià.....	13	5	3	5	22	22	14
Esporlas	11	5	2	4	24	24	14
Ariany	12	4	3	5	25	22	12
Constància	12	4	4	4	19	16	11
Son Juan	12	4	3	5	23	22	11
Rtv. Playas Calvià	11	4	3	4	23	16	10
Son Cladera	11	3	4	4	19	24	10
Lloret	11	3	2	6	13	28	8
At. Sancellas.....	12	3	3	6	14	22	7
C'An Picafort.....	12	1	1	10	11	35	4
Sant Marçal	13	0	0	13	12	67	0

GRUPO D

Binisalem - Campanet.....	1-1
Atco. Alaró - Margaritense.....	1-3
Pollensa - Poblense.....	0-4
Xilvar - APA Can Picafort.....	1-0
Murense - APA Bto. Ramón Llull.....	2-0
J. Sallista - Alcúdia.....	10-0
Pto. Pollensa - Llosetense.....	1-4
Atco. Sancellas - Consell.....	1-5
J. Sallista Atco. - Bto. Ramón Llull.....	0-6

Poblense	9	8	1	0	69	5	17
Campanet	9	6	3	0	43	8	15
J. Sallista	9	7	1	1	52	7	15
Xilvar	9	7	0	2	30	21	14
Llosetense	9	5	3	1	40	15	13
Consell	9	5	2	2	24	18	12
APA Can Picafort	9	5	1	3	25	7	11
Binisalem	9	5	1	3	28	13	11
Bto. Ramón Llull	9	4	2	3	29	11	10
Margaritense	9	4	2	3	18	20	10
Pollensa	9	4	1	4	16	22	9
Murense	9	3	1	5	12	23	7
Pto. Pollensa	9	3	0	6	12	41	6
J. Sallista Atco.	9	2	0	7	18	20	4
Alcúdia	9	2	0	7	6	57	4
Atco. Alaró	9	1	0	8	11	40	2
APA B. Ramón Ll.	9	1	0	8	6	48	2
Atco. Sancellas	9	0	0	9	5	68	0

JUVENILES SEGUNDA REGIONAL G. A

Cardassar. - Montuiri. Susp.									
Campanet, 6 - Alaró, 2									
Ses Salnes. - Santanyi. Susp.									
Llosetense, 4 - Artà, 2									
B.R. Llull, 2 - Sta. Maria, 0									
Manacor B., 11 - Margaritense, 1									
Algaida. - Consell. Aplaz.									
Xilvar - Descansa									
Montuiri.....	9	7	2	0	30	4	16		
Manacor B.....	7	7	0	0	37	3	14		
Cardassar.....	8	6	1	1	41	5	13		
Xilvar.....	8	5	3	0	27	13	13		
Artà.....	10	3	4	3	16	21	10		
Santanyi.....	9	4	2	3	18	25	10		
B.R. Llull.....	8	4	1	3	21	11	9		
Llosetense.....	9	4	1	4	28	18	9		
Margaritense.....	9	3	2	4	17	27	8		
Alaró.....	10	4	0	6	14	26	8		
Ses Salnes.....	8	3	1	4	14	14	7		
Campanet.....	9	2	0	7	12	48	4		
Algaida.....	9	0	1	8	6	38	1		
Sta. Maria.....	9	0	0	9	9	37	0		

BENJAMINES FUTBOL 7 GRUPO C

PLAYA ARENAL-R. P. CALVIA	---
P. ARRABAL A-BETA COLOR	1-1
AT. CAMPANET-MALLORCA	1-4
P. SON PIZA-ESTUDIANTES	4-4
SON ROCA-LA SALLE AT.	7-6
REL CALVO-S. CAYETANO B	3-10
V. DE LLUC-RTVO. RAFAL	---

1. MALLORCA	9	8	1	0	72	10	17	+8
2. R. P. Calvia	8	7	0	1	38	11	14	+6
3. La Salle At.	9	7	0	2	46	20	14	+6
4. Beta Color	9	6	2	1	38	14	14	+6
5. V. de Lluc	8	6	1	1	33	14	13	+5
6. P. Son Piza	9	5	2	2	39	22	12	+2
7. Son Roca	9	4	2	3	30	26	10	
8. At. Campanet	9	3	1	5	28	35	7	-3
9. S. Cayetano B	9	3	0	6	26	27	6	-2
10. Estudiantes	9	2	1	6	20	54	5	-3
11. Rel Calvo	9	2	0	7	10	38	4	-6
12. Rtv. Rafal	8	1	1	6	16	52	3	-5
13. P. Arrabal A	9	0	2	7	9	37	2	-8
14. Playa Arenal	8	0	1	7	10	55	1	-7

BÀSQUET

3a. DIV. AUTONÒMICA MAS. BMCA.

CIDE, 56 - Andratx, 69									
Grañina, 37 - G. Alcúdia, 38									
I. Bahía, 66 - Campanet, 36									
Peking, 59 - M. Jogging, 91									
Llucmajor - Descansa									
I. Bahía.....	9	8	1	714	572	17			
M. Jogging.....	9	7	2	703	573	16			
Andratx.....	9	6	3	697	634	15			
Grañina.....	9	5	4	612	598	14			
CIDE.....	9	5	4	653	642	14			
G. Alcúdia.....	9	4	5	584	598	13			
Llucmajor.....	8	4	4	629	568	12			
Peking.....	9	1	8	555	668	10			
Campanet.....	9	0	9	415	707	9			

JUV. FEM. IMPAR - JORGE JUAN

S. Mónica, 59 - Campanet, 20									
Bons Aires. - J. Llucmajor. Aplaz.									
Collerense, 11 - J. Mariana, 93									
O. Abel - Descansa									
O. Abel.....	9	8	1	669	319	17			
Bons Aires.....	9	8	1	575	296	17			
J. Mariana.....	9	7	2	714	319	16			
S. Mónica.....	9	4	5	461	362	13			
Campanet.....	10	2	8	276	508	12			
J. Llucmajor.....	8	3	5	405	393	11			
Collerense.....	10	0	10	74	977	10			

AGENDA DE LA VILA

NAIXEMENTS

-Serena Bennàssar Balaguer, filla de Bernat «Pixa» i de Francisca (30-octubre-1991).

-Gabriel Capó Vives, fill de Rafel «Camíner» i d'Angela «Vives» (11-novembre-1991).

-Pau Tur Martín, fill d'Eduard i de Dolors (22-novembre-1991).

MATRIMONIS

-Joan Horrach Pons «Llebreta» amb Jerònia Morell Grau «de Son Grau» (9-novembre-91).

DEFUNCIONS

-Lionor Mir Roger, de 53 anys (10-novembre-1991).

-Magdalena Socias Pericàs «Banyeta», de 93 anys (10-novembre-1991).

NOTA: A l'agenda de la vila corresponent als mesos de març-abril no es va incloure la defunció d'Antoni Capó Pons «Blanc», que va morir dia 4 de març. Demanam disculpes per l'error!.

L'amo en Sion Mateu Buades «Tintorer» de 83 anys i madò Margalida Femenia Perelló de 82 anys celebraren, el passat 15 d'Octubre les seves bodes d'or. Es va fer una missa a Campanet i posteriorment un dinar familiar -eren prop de 60- al Port d'Alcúdia. En honor al matrimoni, el renombrat Rafel Amengual cantà algunes peces. Que per molts d'anys poguem viure plegats i feliços.

VOLEM COMANDAR A CA NOSTRA

Els mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterers, no volem fer d'espectadors passius en un moment en què, a Espanya i a Europa, es parla de configurar un nou model d'organització pública que, de cada vegada més, haurà de respectar el dret dels pobles i de les comunitats a governar el seu futur i decidir el que més els convé.

No tenim manco drets a decidir el nostre futur i determinar el que volem fer i ésser, que els gallecs, els catalans, els andalusos, els habitants del País Basc o els valencians. A més, raons d'insularitat, d'història, d'economia, de situació geogràfica, de llengua i cultura pròpies, fan aquí més necessari que enlloc un ple autogovern que satisfaci les necessitats materials i morals d'un poble ple de possibilitats i capacitats. Massa sovint ens resignam a pensar que sempre n'hi haurà que decidiran per nosaltres en assumptes vitals per al nostre present i futur: no sempre ho fan prioritàriament, ni molt menys exclusivament, en defensa dels nostres interessos. En aquest sentit, l'autonomia que va ser atorgada durant el període de la «transició» ha estat un passa endavant en la recuperació de les nostres institucions, però és una autonomia coixa del tot quan les coses més importants es continuen decidint fora d'aquí per molt que incidisquin decisivament, i qualche vegada de forma dramàtica, en l'economia i en la qualitat de vida (ports i aeroports, carreteres, sanitat, educació, infraestructures, etc.). Ja n'hi ha prou d'haver d'anar a pidolar i demanar «per favor», la reinversió a les Balears d'una petita part d'allò que pagam a l'Estat i que ens fa falta per al bon funcionament del nostre país.

Tot això s'aconseguirà només si augmenta i es consolida la nostra consciència de país i el poble balear fa sentir ben forta i caldra la seva veu. Així és que feim una crida pública a totes les associacions, col·lectius, institucions i entitats que estructurin la nostra societat civil, que facin costat i s'adherisquin públicament a aquest manifest perquè, amb la força de tots, arriben a fer possible que els governants, tant d'aquí com de l'Estat, els partits polítics, els Consells Insulars, el Parlament Balear i també el Govern Central i les Corts Espanyoles, conscients del seu paper històric, obrin, a la fi, les portes a les nostres legítimes i irrenunciables aspiracions com a poble.

PER TOT AIXÒ, LES INSTITUCIONS I COL·LECTIUS SIGNANTS D'AQUEST MANIFEST VOLEM RECLAMAR PÚBLICAMENT

-Que es reconeguin al nostre poble els mateixos drets que tene els altres pobles de l'Estat espanyol i, concretament, les anomenades nacionalitats històriques, i que es tradueixi en fets polítics concrets, competències i finançament.

-Que es desenvolupi plenament l'estat de les autonomies, amb criteris federals o confederals, i que tots els pobles que l'integrin disposin del dret a configurar el futur.

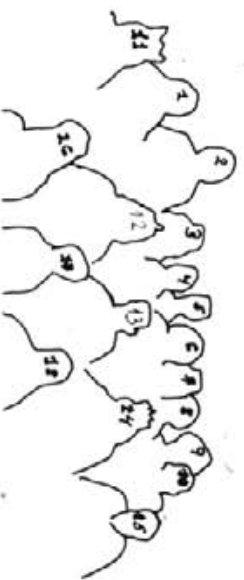
-Que establisquin llaços sòlids i estables amb tots els pobles d'Espanya i molt especialment amb aquells que pel seu dinamisme, vecinatge geogràfic, vincles històrics, relació econòmica racional, identitat de llengua pròpia i pes específic dins l'estat constitueixen un eix mediterrani de gran futur econòmic, social i cultural dins el context dels altres pobles de la Mediterrània occidental.

Que els nostres representants defensin les corts generals aprovin el text de reforma de l'estatut d'autonomia per a les Illes Balears aprovat pel nostre Parlament el gener de 1991. Que s'estableixi un calendari de transferències de les competències, pactat entre el govern de l'estat i la nostra Comunitat Autònoma. Que el finançament de la nostra autonomia es faci per Concert Econòmic.

PLATAFORMA CIVICA PER L'AUTOGOVERN

- Comissions Obreres (CCOO)
- Confederació d'Associacions Empresariales d'Alumnes de Mallorca (FAPA Mallorca).
- Federació d'Associacions de Veïns de Palma (F.AA.VV)
- Grup d'Ornitologia Balear (GOB)
- Institut d'Estudis Ecològics (INESE)
- Obra Cultural Balear (OCB) Voltor
- Petita i Mitjana Empresa de Mallorca (PIMEM)
- Sindicat de Treballadors de l'ensenyament de les Illes (STEI)
- Unió de Pagesos (UP)
- Universitat de les Illes Balears (UIB)

ELS REIS

1. Magdalena Joana Morrell «Matis».
2. Gabriel «Company».
3. Joan Martorell «Mians».
4. Joan Homar «Pomeia».
5. Jaume Socies «Socies».
6. Joan Mairata «Mairata».
7. Danià Pons «Costixer».
8. Sebastià Arrom «Ganis».
9. Nadal March «March».
10. Pere «Co».
11. Jaume Vives «Vives».
12. Jaume Valaneges «S'Estany».
13. D. Agustí Serra «Vicari de Campanet».
14. Rafel «de Son Pere».
15. Bartomeu «Pons».
16. Antònia Bernasser «Quar».
17. Catalina Morrell «S'Hostal».
18. Margalida Ros «Mercadera».